Ἔτος β'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1891 Ἀριθ. 10

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
ΚΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
15 ΛΕΠΤΑ 15

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν ΕΛΛΑΔΙ, ἐτησία Δρ. 8
» » ἑξάμηνος » 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ἐτησία Φρ. 12
» » ἑξάμηνος » 7

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μετὰ τὴν μάχην. (Ἐπεισόδιον πολέμου), μετ' εἰκόνος, ὑπὸ Δ. Ι. Κ. — **Τὰ ἀντισηπτικὰ παρ' ἀρχαίοις,** ὑπὸ Φρίκ. — **Μεξικανικὴ φύσις ἢ ἡ ἀγρία Ἰνδή,** (διήγησις πρωτότυπος), ὑπὸ Ἡλ. Ι. Οἰκ. — **Ὁ Μεσημβρινὸς Ἀστὴρ ἢ ἡ Γῆ τῶν ἀδαμάντων,** μυθιστορία Ἰουλίου Βερν, ὑπὸ Δ. Ι. Κ. — **Μέχρι Πόρου. Ἐντυπώσεις,** ὑπὸ Δίκ. — **Χρονικά.** — **Ἐπιστημονικὸν παίγνιον**: Ὀβολὸς διατρυπώμενος ὑπὸ βελόνης (μετ' εἰκόνος), ὑπὸ Δ. Κ. — **Αἰνίγματα.** — **Λύσεις αἰνιγμάτων.** — **Ἀνταποκρίσεις.**

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ

(Ἐπεισόδιον πολέμου)

Αἱ λόγχαι ἔλαμπον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας ἡλίου καυστικοῦ. Ἡ πεδιὰς ἦτο ἀπεζηραμένη, τὸ δὲ στρατιωτικὸν σῶμα ἐξηντλημένον ἐκ τῆς φονικῆς τῆς προτεραίας ἐπιδρομῆς. Ἡ κατασκόπευσις προήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν ἐχθροῦ πολυαρίθμου, ἀπειλητικοῦ. Καὶ ὁ ἀρχηγὸς τρέχων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο τοῦ στρατοπέδου, δίδει προστάγματα εἰς τοὺς ἀξιωματικούς. Ἡ 1η διλοχία ὡρίσθη ἵνα προβῇ ὡς ἐμπροσθοφυλακή, διὰ θερμῆς δὲ προσλαλιᾶς ὁ διοικητὴς προέτρεψε ταύτην ἵνα σώσῃ τὴν τιμὴν τῶν ὅλων, ἅτινα τοσάκις πάλαι ἐδόξασαν τὴν Πατρίδα. «Πατρίς, τοῖς εἶπεν, εἶναι ἡ γλυκυτάτη ἑκάστου ἐξ ἡμῶν ἐλπίς, πολυτιμοτέρα καὶ αὐτῆς τῆς μητρός, ἱερωτέρα καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων τῆς θρησκείας. Μὴ φοβηθῆτε τὸν θάνατον, σεῖς οἵτινες ἐτάχθητε διὰ τὴν ἀθανασίαν. Ἐνθυμήθητε ὅτι πολεμεῖτε διὰ τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδελφούς σας, τοὺς οἴκους σας, δι' ὅ,τι προσφιλέστατον ἔχει ἡ καρδία ὑμῶν. Ὁ ἀγὼν ὑμῶν εἶναι ἀγὼν τοῦ ἔθνους! Σώσατε τὴν τιμήν του!» Καὶ οἱ εὐσταλεῖς, οἱ φιλότιμοι τῆς διλοχίας ἄνδρες μιᾷ φωνῇ ἀνευφήμησαν τὸν συγκεκινημένον διοικητὴν καὶ πάντες μὲ τὴν ἄφωνον ἀλλὰ καὶ εὔγλωττον φωνὴν τῆς συνειδήσεως, ὤμοσαν πίστιν καὶ ἀφοβίαν.

— Ναί, παιδιά! Δι' ὅ,τι προσφιλέστατον ἔχει ἡ καρδία ὑμῶν! ἀνέκραξεν εἰκοσιεπταετὴς ἀνθυπολοχαγὸς ἀνυψῶν γυμνὸν τὸ ξίφος. Ἡ ἀντήχησις τῆς ἐνθουσιώδους φωνῆς του, παλλομένης ἐξ ἱερᾶς συγκινήσεως, ἔφθασε μέχρι τοῦ τελευταίου στρατιώτου ἔντονος, ἐνθαρρυντική.

Τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα μετὰ πολύμοχθον πορείαν κατώρθωσεν ἐγκαίρως ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὕψωμα. Οἱ γενναῖοι μαχηταὶ προητοιμάζοντο δι' ἱκανοποιητικὴν ἐκδίκησιν.

Ἡ ἡμέρα ἦτο κρίσιμος. Ἡ μάχη ἐκείνη θὰ ἔκλινεν ὁριστικῶς τὴν πλάστιγγα τῆς νίκης. Θ' ἀπεκαθίστα τὴν προσβεβλημένην τιμήν....

* *
*

Ὁ νεαρὸς ἀνθυπολοχαγὸς ἦτο τὸ προσφιλέστατον πρόσωπον τῆς διλοχίας. Εὔτολμος, προσηνής, πλήρης αἰσθήματος φιλοπατρίας καὶ συναδελφότητος, ζωηρὸς δ' ἄγαν, εἶχεν ἑλκύσῃ τὴν συμπάθειαν ὅλων. Εἶχεν ἐγκαταλείψει ἀπὸ τεσσάρων μηνῶν ἐν τῇ πολίχνῃ γραῖαν μητέρα, ἐπ' αὐτὸν καὶ μόνον στηρίζουσαν πᾶσαν ἐλπίδα τῆς ζωῆς της, καὶ μνηστὴν θαμβοῦντος κάλλους, μεθ' ἧς ἐκ θερμοῦ καὶ εἰλικρινοῦς ἔρωτος, μετὰ πάλην ἐναντίον προλήψεων κοινωνικῶν καὶ ποικίλων ἐμποδίων, ἠδυνήθη νὰ συνδεθῇ διὰ τοῦ ἄρρα-

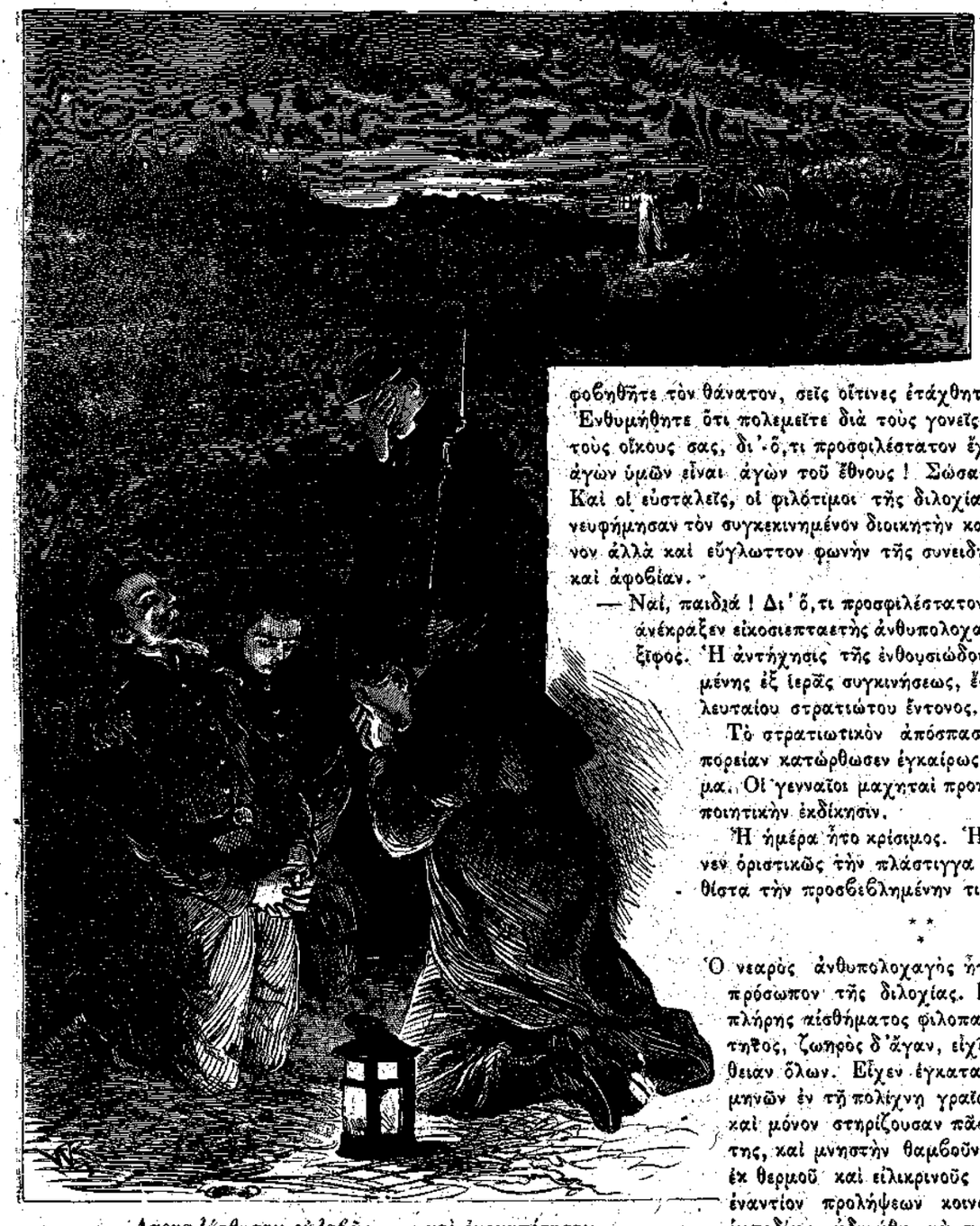

Ἀπεκαλύφθησαν εὐλαβῶς . . . καὶ ἐγονυπέτησαν.

βῶνος. Οἱ πλεῖστοι ἄνδρες τοῦ λόχου του ἐγνώριζαν τὸν ἔρωτα καὶ τὰς περιπετείας, ἃς χάριν αὐτοῦ ἔσχεν οὗτος.

Ἦτο ἡ παραμονὴ τῆς μάχης, ὅτε ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ καθήμενος μετά τινων ἰσαδέλφων φίλων, διηγεῖτο — διότι γενικὴ ὁμιλία ἦσαν αἱ πρῶται ἐντυπώσεις τοῦ πολέμου—μετὰ πάθους τὴν ἐκ τῆς γενεθλίου πόλεως ἀναχώρησίν του.

— Ἦτο, ἐνθυμοῦμαι, ἡ ἑορτὴ ἥτις εἶχε προσδιορισθῇ διὰ τοὺς ἀρραβῶνας. Τὸ ἀπόγευμα αἱ δύο οἰκογένειαι εἴχομεν ἐκδράμει εἴς τινα πλησίον Μονὴν τῆς Παρθένου, καὶ ἐκεῖ ἐν τῇ σιγηλῇ ἐρημίᾳ τοῦ ἐκκλησιδίου, μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ ἱερέως, ἀντήλλαξα μετ' ἐκείνης δακτύλιον καὶ ἀσπασμόν. Ἦτο ἡ γλυκυτάτη στιγμὴ τοῦ βίου μου τὴν ὥραν ἐκείνην. Ὁ ἱερεὺς μᾶς εἶχεν εἰπεῖ! Καλὰ στέφανα! Καλὰ 'στερνά...» εἰς τὰ τρέμοντα δὲ χείλη μου θερμὴ εἶχεν ἀνέλθει πρὸς τὴν Παρθένον δέησις ὑπὲρ εὐτυχίας τοῦ προσώπου, εἰς ὃ ἀφιέρουν τὴν ζωήν μου. Παρεμείναμεν διασκεδάζοντες ὑπὸ τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν καστανεῶν, μεθ' ὃ ἤρξατο ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τὴν εἴσοδον αὐτῆς ἀκούομεν ἠχηρὰ σαλπίσματα ἀντηχοῦντα εἰς τὰ πέριξ βουνά. Πλησιάζομεν καὶ φωναί, ποδοβολητὰ ταράττουσι τὴν εὐθυμίαν μας. Ὅμιλοι εἶχον σχηματισθῆ ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐξ ὧν φωναὶ μεγάλαι ἠκούοντο, συνοδευόμεναι ἀπὸ χειρονομίας καὶ ἀντιλογίας. Πυραὶ ἦσαν ἀνημμέναι, ἱππεῖς δὲ διέτρεχον τὰς ὁδοὺς ἐν καλπασμῷ. Κρᾶμα χαρᾶς καὶ λύπης. Αἱ γυναῖκες εἶχον ἐξέλθει εἰς τὰς οὐδοὺς τῶν οἴκων των, ἄλλαι μὲ βρέφη ἐν χερσίν, ἄλλαι μὲ τὴν ἄδρακτον, δι' ἧς εἰργάζοντο. Ἡ ἀνησυχία ὡς ἐκ τῆς αἰφνηδίας στρατολογίας εἶχε ζωηρῶς εἰκονισθῆ εἰς τὰς μορφάς των. Προφανῶς, μεγάλη τις εἴδησις συνεκίνει τὸ χωρίον.

Μετ' ὀλίγον αἱ κραυγαὶ «Πόλεμος!» διεδίδοντο καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς πόλεως. Εἰς τὴν κορυφὴν ἔξω τοῦ φρουρίου, εἴχεν ὑψωθῆ ἡ ἐρυθρὰ σημαία.

Ὁ ἐχθρὸς εἶχε διαβῆ τὰ σύνορα.

Τὰς πρώτας γλυκείας, ἠρέμους, βαθείας συγκινήσεις τῆς εὐτυχίας μου, διεδέχθησαν αὐτοστιγμεὶ ἕτεραι, βιαιότεραι, σθεναρώτεραι, διπλοῦ πάθους· αἱ τοῦ καθήκοντος. Μόλις κατήλθομεν τῆς ἀμάξης πρὸ τῆς οἰκίας καὶ ἀμέσως τοὺς ἀφῆκα. Διαταγὴ ἐπέτασσε ν' ἀναχωρήσωμεν εὐθὺς τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο διὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας. Ἐπέπρωτο κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ν' ἀποχωρισθῶ τῶν πόθων καὶ ἐλπίδων μου! Δὲν ἠδυνήθην οὐδ' ἕνα ἀποχαιρετισμὸν νὰ τῇ ἀπευθύνω, ἀφοῦ μετὰ τόσων χρόνων παρέλευσιν ἠξιώθην νὰ ἴδω τὴν εὐτυχίαν ἐγγίζουσάν με. Ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος ἦτο ἀνεπίδεκτος ἀναβολῆς. Ἐξεκινήσαμεν μὲ τοὺς νεοσυλλέκτους. Τὸν δρόμον τῆς μιᾶς καὶ πλέον ὥρας διηνύσαμεν εἰς ἡμίσειαν μόλις. Καὶ σήμερον, παιδιά, ὅτε ἐξακολουθεῖ ἡ τοῦ καθήκοντος ἐπιτέλεσις, δὲν λησμονῶ ποτε τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς γλυκείας εὐτυχίας. Ἐὰν εἶμαι πάντοτε τόσον εὔθυμος, πρόθυμος, γενναῖος, τοῦτο ὀφείλεται μὲν εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ πρὸ πάντων, ἐξόχως, εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐτυχίας μου καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς συνεχίσεως αὐτῆς...»

Ὁ νεαρὸς ἀνθυπολοχαγὸς εἶχε δακρύσει.

— Ἔ! ἀνθυπολοχαγέ μου, εἶπέ τις, ποῖος ἠξεύρει ἂν μήπως ἦλθαν ἐπίτηδες τὰ πράγματα ἔτσι, νὰ νυμφευθῆς ἀφοῦ βάλῃς πρῶτα ἕνα ἄλλο πειὸ λαμπερό, πειὸ βαρύτιμο στεφάνι. Τὸ στεφάνι τῆς Δόξης: . .

* * *

Οἱ πυροβολισμοὶ ἤχουν ἀδιάκοπως. Νέφη πυκνοῦ καπνοῦ ἀνήρχοντο ἐκ τῶν δύο ἐναντι γραμμῶν καὶ πεισματώδεις, συνεχεῖς ἀντηλάσσοντο αἱ σφαῖραι. Ἡ πρώτη ὑποχώρησις τοῦ ἐχθροῦ ἤρξατο. Ὁ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὅμως λόφος ἦτο ἰδικός των ἀκόμη. Ἡ εὐστοχία τῆς διμοιρίας τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἥτις εἶχεν ἤδη πολὺ προχωρήσει πρὸς τὸν ἐχθρόν, ἐδεκάτιζε τοὺς ἐχθρούς. Ἐὰν οὗτοι εἶχον ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸν ἀριθμόν, ἡ μικρὰ ἀλλ' ἄφοβος διμοιρία εἶχε κάτι τι πλεῖον: τὸ θάρρος, τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς. Αἴφνης ἐκ τῶν κάτω, ἔρχεται ὡς ἐπικουρία ἐν τύνταγμα. Ὁρμᾷ ἡ διμοιρία πρὸς τὸν λόφον, προπορευομένου τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Τὰ τηλεβόλα ἐξερεύγουσι τὸν θάνατον· αἱ δίοδοι ὅμως καταλαμβάνονται. Ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας μάχονται πάσῃ δυνάμει. Ἀναμεμιγμένοι, ὑπὸ τὸ σκιόφως τοῦ δύσαντος ἡλίου, μὲ τὴν τελευταίαν ἐλπίδα, καὶ αὐτοὶ μὴ γνωρίζοντες τί γίνεται, ἀγωνίζονται, πίπτουσι . . .

Τὸ κύριον σῶμα τοῦ στρατοῦ των καταφθάνει. Ἡ διαδικασία καθίσταται πλέον συνοπτική. Ὀλίγων λεπτῶν καρτερία καὶ ὁ ἐχθρὸς καταδιώκεται, συντρίβεται. Ἡ σημαία τῶν νικητῶν κυματίζει αἱματοβαφής, ἀλλ' ὑπερήφανος· ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ συνάθροισιν.

Ἡ νὺξ ἐκάλυψε μὲ τὰς μελανὰς πτέρυγάς της τὴν φύσιν. Ἤρξατο τότε ἡ ἀπαρίθμησις. Ἔπρεπε μετὰ τὴν μάχην νὰ γνωσθῶσιν οἱ νεκροί, νὰ παρουσιασθῶσιν ἐν τῇ ἀναφορᾷ οἱ ζῶντες.

Ἡ νὺξ καθίστατο βαθυτέρα. Ἡ σιγὴ μᾶλλον ἐπιβάλλουσα καὶ μόνον ἀμφίβολος λάμψις ἔκ τῶν φανῶν προσεπάθει νὰ μειώσῃ τὸ σκότος τῆς νυκτός.

Τεσσαράκοντα νεκροὺς ἠρίθμει ἡ 1η διμοιρία. Ἐκ τῶν προσώπων ἅτινα ἀνεφέροντο, τὰ πλείονα ἀπήντων διὰ τῆς σιγῆς. Καὶ ἡ σιγὴ ἐκείνη ἦτο τὸ ἐκφραστικώτατον ἐγκώμιον τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς καὶ ἀνδρείας τῶν θυμάτων τοῦ καθήκοντος. Σιγηλοί, κατηφεῖς ἠκροῶντο οἱ συναγωνισταὶ τῶν ὀνομάτων τούτων. Καὶ ὅσῳ ἀνελογίζοντο, ὅτι αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα ἀπήρτισαν τὴν δόξαν τῶν ἄλλων, ὅτι τὸ αἷμα αὐτῶν τῶν προσώπων ἔβαψε τὴν σημαίαν τῆς Πατρίδος, τόσῳ ἡ ἀνακούφισις ἐλάφρυνε τὸν πόνον, ὃν ἠσθάνοντο διὰ τὴν στέρησιν συντρόφων προσφιλῶν.

Τεσσαράκοντα νεκροὺς ἠρίθμει ἡ 1η διμοιρία. . . Ἀλ ὄχι! τεσσαράκοντα καὶ ἕνα! Ἠρίθμει νεκρὸν καὶ τὸν γενναῖον, τὸν ζωηρόν, τὸν πατριώτην ἀρχηγόν της! Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἔκειτο ἐκτάδην μὲ συντετριμμένην τὴν κνήμην καὶ πληγὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, πρὸς τὰ ἀριστερά. Ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς καρδίας . . .

Ἐπολέμησε, δίδων πρῶτος τὸ καλὸν παράδειγμα. Καὶ ἐφονεύθη, ἐνῷ ἡ χεὶρ του ἀπέκαμνε ἐκ τοῦ ἀγῶνος. Ἀπέθανε, ψιθυρίζων: «Δι' ὅ,τι ἔχει ἡ καρδία ἡμῶν προσφιλέστερον».

Ἤρξαντο συλλέγοντες πρὸς ταφὴν τοὺς νεκρούς, μεταφέροντες πρὸς νοσηλείαν τοὺς τραυματίας, διότι τὴν ἑπομένην, περὶ ὄρθρον, ὤφειλον νὰ προχωρήσωσιν.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀνοχωρήσεως, ἐνῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὁρίζοντος ἡ πρώτη ἀμυδρὰ λάμψις τῆς Ἕω διεγράφετο, τέσσαρες ἄνδρες σιωπηλοὶ προσήρχοντο περὶ νεοσκαφὴ τάφον μὲ φανὸν ἀνὰ χεῖρας. Ἀπεκαλύφθησαν εὐλαβῶς, κατέθηκαν τὸν φανὸν καὶ ἐγονυπέτησαν. Μακρόθεν ἐφαίνετο ἄμαξα ἵνα τὰ τελευταῖα λείψανα περισυλλέξει . . .

* * *

Ἐγονυπέτησαν οἱ ἰσάδελφοι φίλοι του. Ἔκλαυσαν τὸ γενναῖον θῦμα, ἐθρήνησαν τὸν ἀτυχῆ μνηστῆρα. Ἀλλὰ πρὸς τί ταῦτα; Τοὺς θνήσκοντας ὑπὲρ καθήκοντος τόσῳ ἱεροῦ, ἐξόχου, δὲν πρέπει νὰ κλαίῃ τις. Ὁ θάνατος εἶναι ζωὴ διὰ τόσας ἀδυνάτους ψυχάς, εἶναι τιμὴ διὰ τὴν Πατρίδα, διακυβεύουσαν τὸ πᾶν!

Δὲν ἠξιώθη νὰ ἴδῃ τὴν εὐτυχίαν του συντελουμένην, νὰ περιβληθῇ τὸ νυμφικὸν στέφανον, συνδέοντα αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀγγέλου, εἰς ὃν ὑπεσχέθη ἑαυτόν . . . Ἀλλὰ ὑπάρχει μεγαλητέρα εὐτυχία τοῦ νὰ θνήσκῃ τις ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος; Εἶναι τι πλέον λαμπρόν, πλέον βαρύτιμον ἀπὸ τὸ ἀκτινωτὸ στεφάνι τῆς δόξης; Τὴν ζωήν του μὴ δὲν ὤφειλε πρωτίστως εἰς τὴν ἄλλην ἐρωμένην, τὴν περικαλλεστέραν ἐν τῇ ἰδανικότητι αὐτῆς, τὴν Πατρίδα; Τὰ δάκρυα τῶν συστρατιωτῶν τοῦ ἥρωος, ἦσαν οἱονεὶ ἡ ἔκφρασις τοῦ πόνου ἐκείνης, ἧς ἡ ἀνάμνησις καθίστα ἐκεῖνον πρόθυμον, γενναῖον, εὔθυμον. Μακρὰν τοῦ οἴκου του, ὑπῆρχον τάχα ἄλλα δάκρυα θερμότερα, ἀπὸ τὰ τῶν φίλων, ἄλλη θρηνωδεστέρα οἰμωγή, ἀπὸ τὴν νεκρὰν σιγὴν τῶν συναγωνιστῶν;

Τὸν δακρύβρεκτον τάφον του πιθανὸν οὐδ' ἀνθύλλιον τι νὰ κοσμήσῃ. Ἀλλὰ τὸν ἄλλον τάφον τὸν σεμνὸν καὶ διαρκῆ, ὃν θὰ εὕρῃ τὸ ὄνομά του ἐν τῇ καρδίᾳ δυστήνου μητρὸς καὶ πεφιλημένου ἀγγέλου, πόσαι ἀναμνήσεις δὲν θὰ τὸν ἀγλαΐζουν, ποία αἴγλη χρυσῆ, μαρμαρίουσα δὲν θὰ τὸν φωτίζῃ!

Δ. Ι. Κ.

ΤΑ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΑ ΠΑΡ' ΑΡΧΑΙΟΙΣ

Ὡς γνωστόν, οἱ Αἰγύπτιοι, Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι μετεχειρίζοντο ἀποστάγματα (ἀρώματα) ὡς ἀντισηπτικά, τὴν σήμερον δ' ἔτι, τὰ ἀρωματώδη φυτὰ ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς πρακτικῆς ἰατρικῆς.

Οἱ κ.κ. Cadeac καὶ Albin Meunier ἐπελήφθησαν ἐσχάτως τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀρχαίων ἀντισηπτικῶν καὶ τῆς συγκρίσεως αὐτῶν πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν συγχρόνων ἀντισηπτικῶν, ὧν τὰ πορίσματα ἐντελῶς ἐπιτυχόντα τοῦ σκοποῦ των, εὐχαρίστως μεταδίδομεν τοῖς φίλοις ἀναγνώσταις τῆς ἀξιολόγου «Φύσεως», ἔχοντες δι' ἐλπίδος ὅτι θέλομεν εὐχαριστήσει αὐτούς.

Μεταξὺ τῶν μᾶλλον εὐχρήστων ἀντισηπτικῶν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς μας, τὸ ἰσχυρότατον, ὁ διαβρωτικὸς ὑδροχλωρικὸς ὑδράργυρος εἰς $^1/_{1000}$ φονεύει τὸ μικρόβιον τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ εἰς 10 λεπτὰ τῆς ὥρας. Ὁ κεκορεσμένος ἰώδης αἰθὴρ εἰς 36 ὥρας, ἡ διάλυσις θειϊκοῦ χαλκοῦ τῶν 2 % εἰς 9 ἡμέρας, ἡ διάλυσις τοῦ φανικοῦ ὀξέος τῶν 5 % εἰς 9 ἡμέρας, τὸ βορικὸν ὀξὺ τοῦ 1 % εἰς 11 ἡμέρας, τὸ φανικὸν ὀξὺ τοῦ 1 % εἰς 12 ἡμέρας.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀρωματικῶν ἀποσταγμάτων τὸ μύρον τοῦ κινναμώμου τῆς Κεϋλάνης φονεύει τὸ μικρόβιον εἰς 12 λεπτὰ τῆς ὥρας, τὸ τοῦ καρυοφύλλου εἰς 25 λεπτά, τὸ τοῦ θύμου εἰς 35, τὸ τοῦ ἐρπύλου (εἶδος θύμου), εἰς 35 λεπτά, τὸ τῆς ἱεροβοτάνης[1] τῶν Ἰνδιῶν εἰς 45 λεπτά, τὸ τοῦ γερανίου τῆς Γαλλίας εἰς 50 λεπτά, τὸ τοῦ ὀριγάνου ἢ δικτάμου τῆς Κρήτης εἰς 75 λεπτά, τὸ τοῦ πατσουλῆ εἰς 80 λεπτά, τὸ τῆς ἀψίνθου εἰς 4 ὥρας, τὸ τοῦ σαντάλου[2] εἰς 12 ὥρας.

Ὥστε τὸ ἀπόσταγμα τοῦ κινναμώμου εἶναι τὸ μᾶλλον μικροβιοκτόνον, φονεῦον τὰ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ μικρόβια τόσον ταχέως, ὅσον τὸ ἐνεργητικώτατον τῶν συγχρόνων ἀντισηπτικῶν μας φαρμάκων, ἤτοι τὸ μὲν εἰς 12 λεπτὰ τὸ δὲ εἰς 10. Ἡ δὲ σύγκρισις πρὸς τὰς διαλύσεις τοῦ φανικοῦ ὀξέος, τοῦ βορικοῦ ὀξέος, τοῦ ἰωδίου κτλ. κλίνει καθ' ὁλοκληρίαν πρὸς εὔνοιαν τῶν ἀποσταγμάτων, διότι ἐνῷ πολλὰ τούτων κωλύουσι τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μικροβίου ἀμέσως μετὰ ὀλίγων μόνων λεπτῶν ἢ ὡρῶν ἐνέργειαν, τὰ ἄριστα ἡμῶν ἀντισηπτικὰ δὲν ἐπενεργοῦσιν ἢ μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινῶν. Τὴν πρώτην δὲ θέσιν τούτων κατέχει τὸ κινναμωμον (κανέλλα) τῆς Κεϋλάνης, ὅπερ ἦτο πολὺ εὔχρηστον παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς τὰς ταριχεύσεις καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς θηριακῆς. Τὸν θύμον καὶ τὸν ἔρπυλον μετεχειρίζοντο ἀνέκαθεν ἐν τῇ ἐμπειρικῇ ἰατρικῇ. Ἡ ἱεροβοτάνη τῶν Ἰνδιῶν εἶναι ἐν χρήσει σήμερον εἰς τὰς τεϋοειδεῖς ἐγχύσεις. Τὸ δὲ ὀριγανον ἦτο ὄνομαστὸν εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τῆς Ἑλλάδος ὡς θεραπευτικὸν τῶν τραυμάτων. Ὁ Βιργίλιος ποιεῖται τούτου μνείαν ἐν τῇ Αἰνειάδει, βιβλ. ΑΒ'.

Πολλὰ ἄλλα ἀποστάγματα εἰσὶν ἀντισηπτικά, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μικροβίου τοῦ Eberth τουλάχιστον εἶναι βραδυτέρα καὶ ἀπαιτεῖ μίαν ἢ καὶ πλείονας ἡμέρας· τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν ἄρκευθον—κέδρον—(27 ὥρας), εἰς τὴν μέλισσαν (30 ὥρας), εἰς τὴν βαλεριάνην (32 ὥρας), εἰς τὸ λεμόνιον (32 ὥρας), εἰς τὴν τερεβενθίνην (45 ὥρας), εἰς τὸ σέλινον (36 ὥρας), εἰς τὸ ὀποπόναξ (45 ὥρας), εἰς τὸ ρόδον (46 ὥρας), εἰς τὸ χαμόμυλλον (48 ὥρας). κτλ. Ὁ κεκορεσμένος ἰώδης αἰθήρ, οὗτινος τοσούτῳ σήμερον γίνεται χρῆσις ὡς ἀντισηπτικὸν ἐν τῇ θεραπείᾳ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, δὲν φονεύει τὸ μικρόβιον ἢ μετὰ 36 ὥρας, ὥστε εἶναι ἧττον ἀποτελεσματικὸς τῆς ἀρκεύθου, τῆς μεταχειριζομένης καὶ εἰς τὰς ταριχεύσεις παρὰ τῆς Αἰγυπτίοις. Ἡ δὲ τερεβενθίνη, τὸ λεμόνιον καὶ ἡ βαλεριάνη συμμετεῖχον τῆς θηριακῆς.

Ὁ λίβανος φονεύει μόνον μετὰ 52 ὥρας, ἀλλὰ εἶναι ἐνεργητικώτερος τῆς διαλύσεως τοῦ θειϊκοῦ χαλκοῦ. Ὁ ἀρωματικὸς κάλαμος (calamus aromaticus) ὅστις φονεύει μετὰ 4—5 ὥρας, κέκτηται δύναμιν αἰσθητῶς ἀνωτέραν τῆς διαλύσεως τοῦ φανικοῦ ὀξέος τῶν 5 %.

Οἱ κ. κ. Cadéac καὶ Meunier ἐξήτασαν ἐπισταμένως οὕτω πάντα τὰ ἀποστάγματα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἀντισηπτικὴ ἐπιρροὴ ποικίλλει κατὰ τὰ μικρόβια. Ἐν τούτοις τὰ ἐνεργητικώτατα ἀποστάγματα φαίνεται διατηροῦντα τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πλείστου μέρους τῶν μικροβίων. Οὕτως τὸ κιννάμωμον φονεύει τὸ μικρόβιον τῆς κορύζης εἰς 15 λεπτὰ τῆς ὥρας μετὰ τὴν ἐπαφήν, ἤτοι ἀκριβῶς ἐν τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι τῆς διαβρωτικῆς ὑδραργύρου. Ἀλλὰ τὸ καρυόφυλλον, ὁ θύμος, ἡ ἄρκευθος, ἡ ἱεροβοτάνη κλπ. ἅτινα ἔρχονται κατόπιν, ἀπαιτοῦσιν χρόνον ὀλίγον πλείονα τοῦ φανικοῦ ὀξέος, διότι ἡ φύσις τοῦ μικροβίου ἐκτελεῖ καὶ αὐτὴ τὸ μέρος της.

Ἐν ταῖς παρατηρήσεσιν αὐτῶν οἱ κ.κ. Cadeac καὶ Meunier ἔφερον εἰς ἐπαφὴν τὰ μικρόβια πρὸς τὰ ἀποστάγματα ταῦτα. Ἀλλ' ὅμως γεννᾶται ἡ ἀπορία, ἐὰν ἡ ἀντισηπτικὴ δύναμις διατηρεῖται ἡ αὐτή, ὁπόταν ἀφαιρῆται ὁ ἀτμὸς τοῦ ἀποστάγματος. Εἶναι φανερόν, ὅτι, εἰς τὴν πρακτικὴν ἰατρικήν, εἶναι γενικῶς εὐκολώτερον νὰ ἐκθέσῃ τις τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα εἰς τοὺς ἀτμοὺς τοῦ ἀποστάγματος ἢ εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαφὴν τοῦ ἀποστάγματος, καθότι τὸ ν' ἀναπνέῃ τις ἀντισηπτικὰ ἀποστάγματα εἶναι εὐχάριστον πρᾶγμα, καὶ οὕτως δύναταί τις νὰ πλάσῃ εὐκόλως ἀτμόσφαιραν μικροβιοκτόνον. Κατὰ συνέπειαν τὰ πειράματα τοῦ κ. Chamberland ἀπαντῶσι εὐκρινῶς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὁ κ. Chamberland ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ ἀναθυμιάσεις τῶν ἀποσταγμάτων ἔχουσιν αἰσθητῶς τὴν αὐτὴν ἀντισηπτικὴν ἰδιότητα οἵαν αὐτὰ τὰ ἀποστάγματα, ἐνεργοῦντα δι' ἀπ' εὐθείας ἐπαφῆς. Τὰ πορίσματα ταῦτα εἰσὶ γεγονότα μεγίστης σπουδαιότητος.

Ἐν ταῖς παρατηρήσεσιν αὐτοῦ ὁ κ. Chamberland, κατόπιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἀναθυμιάσεων τῶν ἀποσταγμάτων κατέταξεν αὐτὰ κατὰ βαθμὸν ἐνεργητικότητος, ὡς ἑξῆς. Κιννάμωμον τῆς Κεϋλάνης, ὀρίγανον, καρυόφυλλον, γεράνιον, ἄρκευθος, σίκερα. Ὡς βλέπει δὲ πᾶς τις τὸ κιννάμωμον τῆς Κεϋλάνης κρατεῖ πάντοτε τὴν πρώτην θέσιν. Ἐὰν δὲ κέκτηται τοιαύτην ἐνεργητικότητα ἐπὶ τριῶν μικροβίων ποικίλων τὴν φύσιν, οἷον τοῦ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, τῆς κορύζης καὶ τοῦ ἀνθρακος, ἐπιτρέπεται νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι ὁμοίως ἀποτελεσματικὸν ἔσεται δι' ὅλα ἐν γένει τὰ μικρόβια.

Δύναταί τις ἀκολουθῶν τὴν ὁδὸν ταύτην νὰ φθάσῃ ἔτι ἀπώτερον διὰ τῆς συνθέσεως εἴδους νεωτέρας θηραϊκῆς ἐχούσης τὴν ἰδιότητα μεγίστης καὶ γενικῆς ἀντισηπτικῆς δυνάμεως. Θὰ ἤρκει νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ πειράματα τῶν κ.κ. Chamberland, Cadeac καὶ Meunier ἐπὶ τινων ἄλλων μικροβίων, καὶ οὕτω θὰ ἐμάνθανε ὁποῖα εἰσὶ τὰ ἀποστάγματα τὰ μᾶλλον ἐνεργητικά. Θὰ συνετελεῖτο οὕτω μίγμα τι, οὗτινος ἡ μικροβιοκτόνος δύναμις ἤθελεν εἶσθαι καταπληκτική.

Οἱ κ.κ. Cadeac καὶ Meunier εὗρον ἤδη ὅτι αἱ ἀντισηπτικαὶ ἰδιότητες τῶν σικέρων (vespetro) εἰσὶ μείζονες τοῦ ἀλγεβρικοῦ ὄγκου τῶν ἰδιοτήτων ἑνὸς ἑκάστου τῶν συνθετικῶν ἀποσταγμάτων. Ὥστε ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα ἐξ ὅσων γινώσκομεν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι θὰ ἀποκτήσωμεν εἰς τὸ μέλλον *σύνθεσιν* εἰδικῶς μικροβιοκτόνον, προστιθέντες ὅμοῦ τὰ ἀποστάγματα τοῦ κιννάμωμου, τοῦ καρυοφύλλου, τοῦ ὀριγάνου, τοῦ θύμου, τῆς ἀρκεύθου, τοῦ γερανίου, τῆς ἱεροβοτάνης τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ πατσουλῆ, καὶ ὅτι αἱ ἀναθυμιάσεις τῶν συνθέσεων τούτων δύνανται νὰ παράσχωσιν ἀληθεῖς ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν προληπτικὴν ἰατρικήν, ὁσάκις ἀπειλούμεθα ὑπὸ τῶν προσβολῶν μολυσματικῆς καὶ λοιμώδους νόσου. Δὲν εἶναι φρόνιμον δὲ ν' ἀποφεύγωμεν τοῦ λοιποῦ τὰ ἀρώματα, τὰ μύρα, ἐντὸς βεβαίως τῶν ὁρίων τῆς μὴ ἐξεγέρσεως τοῦ νευρικοῦ ἡμῶν συστήματος, ἀφοῦ μέλλουσι ταῦτα τοιαύτην σωτήριον ὑπηρεσίν νὰ παράσχωσι τῇ ἀνθρωπότητι.

Φρίκ.

[1] Κειλωτὸν εὐῶδες φυτόν, ὅπερ οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο εἰς τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ εἰς τοὺς μαγικοὺς ἐξορκισμούς.

[2] Ξύλον ἰνδικὸν εὐῶδες.

ΜΕΞΙΚΑΝΙΚΗ ΦΥΣΙΣ
Η
Η ΑΓΡΙΑ ΙΝΔΗ

(Διήγησις πρωτότυπος)

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πασίγνωστον τυγχάνει, ὅτι πᾶσα ἐπιστήμη κάλλιον διδάσκεται καὶ πᾶσα ἐπιστημονικὴ πραγματεία μετὰ μείζονος ἀναγινώσκεται εὐχαριστήσεως ὅταν ἐκτίθεται ἐν εἴδει ἐπαγωγοῦ διηγήσεως. Τοῦτο εἶναι προϊὸν τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος, περιφανῆ δὲ πειστήρια τοῦ ἀληθοῦς τῆς ἐν λόγῳ γνώμης εἰσὶ τὰ ἔξοχα ὑπὸ μορφὴν μυθιστορημάτων ἐπιστημονικὰ συγγράμματα πλείστων διαπρεπῶν τῆς ἐποχῆς μας ἐπιστημόνων, ἐν οἷς προεξέχουσι τὰ ἔργα τῶν *Ἰουλίου Βέρν*, *Καμίλλου Φλαμμαρίωνος καὶ Γεωργίου Ἔβερς*. Τί ὄντως δὲν ἐνεθουσιάσθη ἀναγινώσκων «Τὸ ἐν ἀναστατώσει Αἰγαῖον» ἢ «Τὸν περίπλουν τῆς γῆς εἰς 28 ἡμέρας» τοῦ πρώτου; τίς δὲν κατεκλήθη ὑπὸ τῆς αἰθερίου «Οὐρανίας» ἢ τῆς πεζῆς ποιήσεως τῶν «Ἀστροέντων ὀνείρων» τοῦ δευτέρου; τίς δὲν μετηνέχθη εὐφροσύνως εἰς χρόνους δόξης διὰ παντὸς ἀποπτάσης διεξερχόμενος τὰς μελιρρήτους σελίδας τῆς «Αἰγυπτίας βασιλοπαίδος» τοῦ τρίτου;

Παρὰ πάντων λοιπῶν τούτων, οἵτινες ἠσθάνθησαν τὸ κάλλος τῆς ὑπὸ τοιοῦτον ἔνδυμα παριστωμένης ἐπιστήμης ἐξαιτούμεθα συγγνώμην ἂν τολμῶμεν, μετὰ τὴν ἀπαρίθμισιν τῶν ἐξόχων τούτων ἔργων περιφανῶν τῆς ἐπιστήμης ἱεροφαντῶν, νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιεικῆ των κρίσιν τὸ ταπεινόν μας τοῦτο, κατὰ μίμησιν τῶν ἔργων ἐκείνων συνταχθὲν δοκίμιον.

I
Ὁ ἥρως μας.

Ὁ Κάρολος ἦν υἱὸς πλουσίου Ἄγγλου ἐμπόρου βάμβακος ἐγκατεστημένου ἐν Πουέβλᾳ, πόλει τοῦ μεσημβρινοῦ Μεξικοῦ.

Ἐλθὼν εἰς Πουέβλαν πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, κατὰ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, εὐχερῶς ἐξωκειώθη πρὸς τὰ μεξικανικὰ ἤθη τῶν ὁμηλίκων του ἐντοπίων καὶ ἀποίκων, μεθ' ὧν ἐλλείψει ἄλλων, ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ σχέσεις. Φύσει ὅμως ρέπων πρὸς τοὺς μονήρεις περιπάτους, τὰς ὀνειροπολήσεις καὶ τὴν θήραν, σπανίως ἐπλησίαζεν αὐτοῖς· ὀφείλομεν ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι πρὸς τοῦτο ἔδιδεν οὐχ ἧττον ἀφορμὴν καὶ ἡ βρεττανικὴ τοῦ περιφιλαυτία.

Ἡ προκλητικὴ θέα τῶν χλοερῶν πεδίων καὶ τῶν μυστηριωδῶν καὶ πολυτρόφων δασῶν τοῦ Μεξικοῦ ἀφ' ἑνός, καὶ τὸ εὐκρὲς τοῦ κλίματος τῆς εὐδαίμονος ταύτης χώρας ἀφ' ἑτέρου, συνετέλεσαν πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἐμφύτου πρὸς τὴν θήραν κλίσεως τοῦ νεαροῦ Βρεττανοῦ. Καὶ ὄντως, δὲν παρήρχετο ἡμέρα χωρὶς νὰ ἔχῃ νὰ διηγῆται τὰς περιπετείας μιᾶς θηρευτικῆς του ἐκδρομῆς μετὰ τοῦ πιστοῦ του *Γαζὲλ*—οὕτως ἐκάλει τὸν κύνα του λόγῳ τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν του—ἀνὰ τὰ τότε (εὑρισκόμεθα εἰς τὰ 1820) περίεργα τῆς Πουέβλας περίχωρα.

II
Ἐθνολογικοὶ τύποι.

Ἡμέραν τινὰ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἐν Πουέβλᾳ ἐγκαταστάσεώς του ὁ Κάρολος εὑρίσκετο παρὰ τῷ μᾶλλον συμπαθοῦντι αὐτῷ φίλῳ του Δὸν Πέτρῳ Λιδόρτα, υἱῷ ἐπίσης ἀποίκου καὶ ἐμπόρου Ἱσπανοῦ, μεθ' οὗ εἶχε συμφωνήσῃ νὰ συνθηρεύσωσι τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὅτε περὶ ὥραν δευτέραν μ. μ. ἠνεῴγη ἡ θύρα καὶ εἰσώρμησαν ἐν γέλωσι καὶ φαιδροῖς χαιρετισμοῖς δύο ἕτεροι νέοι γνωστοὶ τῷ ἡμετέρῳ Καρόλῳ, ὧν ὁ μέν, ὀνόματι Ἐρρῖκος Λαζοᾶ, ἦν Γάλλος τὴν ἐθνικότητα ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ Ἄγγλου μας ἐγκαταστὰς ἐν Μεξικῷ καὶ συνδεόμενος ἐκτοτε διὰ δεσμῶν ὑπερβολικῆς δι' ἀλληλοεθνεῖς φιλίας μετὰ τοῦ Δὸν Πέτρου· ὁ δέ, ὀνόματι Γομέρρα Κῶστες, ἦν ἐντόπιος, ἀνήκων εἰς μίαν τῶν ἀπειροπληθῶν ἐκείνων φυλετικῶν φυσιογνωμιῶν, ἃς συναντᾷ τις ἀνὰ πᾶν βῆμα εἰς τὰ ἐν παντὶ ἐπὶ ποικιλίᾳ φημιζόμενα ἐκεῖνα μέρη, καὶ ἃς ἀδύνατον θὰ καθίστατο νὰ κατατάξῃ τις εἰς μίαν ἐθνικότητα.

— Πῶς ἐν τοιαύτῃ στολῇ; Ἠρώτησεν ἐν ἱσπανικῇ διαλέκτῳ, ἣν ἐνόουν πάντες μετὰ τὸν φαιδρόν του χαιρετισμὸν ὁ Ἐρρῖκος, μήπως σκοπεύετε ν' ἀπέλθητε εἰς κυνήγιον;

— Τὸ ἐμάντευσας, φίλτατε, ἀπεκρίθη ὁ Δὸν Πέτρος. Πράγματι ὁ φίλος μας Κάρολος ἦλθε νὰ μὲ παραλάβῃ κατὰ τὰ χθὲς μεταξύ μας συμφωνηθέντα.

— Τότε λοιπὸν νὰ μὴ σᾶς ἀπασχολῶμεν, ὑπέλαβεν ὁ Μεξικανός.

— Ἀπεναντίας, καθήσατε, διέκοψεν ὁ Ἄγγλος· ἔχομεν καιρόν.

— Ἄλλως τε, προσέθηκεν ὁ Δὸν Πέτρος, δὲν μᾶς διηγήθη εἰσέτι ὁ Κάρολος τὰ τῆς χθεσινῆς του ἐκδρομῆς.

— Ἀ! μάλιστα, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος καθεζόμενος, ἐμπρός, διηγήσου μας Κάρολε.

— Ἄλλοτε, ἀπήντησεν ὁ τελευταῖος οὗτος μετὰ φλέγματος, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ὀμιλῆτε προστακτικῶς ὅταν ἀποτείνεσθε πρός με· διότι, ὡς γνωρίζετε, εἶμαι Ἄγγλος, καὶ οἱ ὁμοεθνεῖς μου δὲν συνηθίζουν νὰ δέχωνται διαταγάς.

— Καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω, ἀπεκρίθη μετά τινος δυσαρεσκείας ὁ Ἐρρῖκος, ὅτι εὐτυχῶς ἔτυχε νὰ εἶμαι Γάλλος, καὶ οἱ ὁμοεθνεῖς μου συνηθίζουν νὰ δίδωσι!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βρεττανὸς σφόδρα ἠρεθίσθη ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης, ἡ λογομαχία ἠπείλει νὰ λάβῃ σοβαρωτέρας διαστάσεις, ὅτε ὁ πονηρὸς Ἱσπανός, ἐννοήσας τοῦτο παρενέβη καί:

— Ἀφήσατε τόρα, εἶπε, τὰς φυλετικάς σας διαφορὰς· τὰ ζητήματα ταῦτα τὰ λύετε ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἄν ποτε τύχῃ νὰ εὑρεθῆτε ἀντιμέτωποι, τώρα ἂς ἀκούσωμεν τὴν διήγησιν τοῦ κ. Καρόλου.

Ἠχηρὸς γέλως τοῦ Μεξικανοῦ, μειδίαμα τοῦ Γάλλου καὶ μορφασμὸς τοῦ Ἄγγλου ὑπεδέχθη τὴν εὐφυᾶ παρατήρησιν τοῦ Ἱσπανοῦ καὶ ὁ Κάρολος ἤρξατο, μετά τινος ὅμως δυσανασχετήσεως, διηγούμενος τὰ τῆς τελευταίας του ἐκδρομῆς, ἣν εἶχε κάμει τὴν προτεραίαν ἔν τινι δάσει εἴκοσι περίπου λεπτὰ ἀπέχοντι τῆς Πουέβλας.

Ἐὰν πιστεύσωμεν τὴν ἀφήγησίν του, ὁ Κάρολος εἶχεν ὑπάρξει πολὺ εὐτυχὴς κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην, φονεύσας δεκαπεντάδα ὡραίων πτηνῶν ἀγνώστων αὐτῷ, καὶ ἅπερ ἰδὼν ὁ Δὸν Πέτρος τῷ εἶπεν, ὅτι ἀνῆκον εἴς τι εἶδος τῶν πολυπληθῶν ἐκείνων *ἀποδημητικῶν περιστερῶν* τῶν χωρῶν τούτων τῆς Ἀμερικῆς, κατορθώσας νὰ συλλάβῃ ζῶσαν μικρὰν *Γαζέλην*, πρὸς ὅ, ὡς ἔλεγε, συνετέλεσε καὶ ἡ ὁμωνυμία τοῦ κυνός του. Ἀλλά, προσέθηκε, καίτοι ἐπεθύμουν νὰ προχωρήσω εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ δάσους, ἠναγκάσθην ἕνεκα τῆς ἐγγιζούσης ἤδη ἑσπέρας νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πόλιν, καί...

Ὁ Μεξικανὸς τὸν διέκοψε·

— Ἂν προεχώρεις, εἶπεν, ἴσως ἔβλεπες καὶ σὺ τὴν *ἀγρίαν τοῦ δάσους!*

— Τὴν «ἀγρίαν τοῦ δάσους;»

— Φαντάσθητε, ὑπέλαβεν ὁ Ἱσπανός, ἔτος σχεδὸν εὑρισκόμεθα μετὰ τοῦ Καρόλου καὶ ἐν τούτοις δὲν μᾶς ἐπῆλθεν εἰσέτι ἡ σκέψις νὰ καταστήσωμεν καὶ εἰς αὐτὸν γνωστὸν τὸ περίεργον αὐτὸ περὶ τοῦ δάσους.

— Φυσικά, συνεπλήρωσεν ὁ Γάλλος· διότι ὅσα γνωρίζει τις νομίζει ὅτι τὰ γνωρίζουσι καὶ οἱ περὶ αὐτὸν καὶ θεωρεῖ οὕτω περιττὸν νὰ τοῖς τὰ διακοινῇ.

— Γαλλικὸν τὸ ἀπόφθεγμα! ἐπέφερε μετ' ἐλαφρᾶς εἰρωνείας ὁ Ἄγγλος. Ἀλλ' εἶμαι περίεργος ν' ἀκούσω περὶ τῆς «ἀγρίας» αὐτῆς, Δὸν Πέτρε.

— Νὰ σκέπτεσθε ἄλλοτε, ὅταν πρόκηται νὰ σκώψητε, τῷ παρετήρησεν ἀταράχως ὁ Γάλλος.

Ὁ Δὸν Πέτρος ἐπενέβη καὶ πάλιν.

— Δὲν θ' ἀφήσετε λοιπὸν αὐτὰς τὰς πολυλογίας; εἶπεν.

— Ἐμπρός, διηγηθῆτε· ἀπεκρίνατο ὁ Ἐρρῖκος.

— Καὶ νομίζετε, τὸν διέκοψεν ὁ Κάρολος, ὅτι θὰ παρέλθῃ τόσον ἁπλῶς ἡ φράσις σας;

— Ἀλλ' οὐδὲ σεῖς, νομίζω, ἀπήντησεν ὁ πρῶτος, θὰ ἔχετε βέβαια τὴν ἰδέαν ὅτι ἐλησμόνησα τὰς ἰδικάς σας.

Ὁ Ἄγγλος ἡτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ, ὅτε ὁ Δὸν Πέτρος τὸν διέκοψε.

— Ἀκούσατε λοιπὸν τὴν ἱστορίαν τῆς *ἀγρίας τοῦ δάσους*. Καί, πρὸς λύσιν τῆς μεταξύ σας διαφορᾶς μοὶ ἐπῆλθε μία ἰδέα, ἧς ἡ πραγμάτωσις ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς αὐτὴν τὴν *ἀγρίαν*!

Καὶ ἐτόνισε τὴν τελευταίαν λέξιν.

— Ἔστω!

— Ἀκούομεν!

(Ἀκολουθεῖ) Ἠλ. Οἰκ.

Ο ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΣ ΑΣΤΗΡ
Η
Η ΓΗ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ

(Μυθιστορία ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — Μετάφρασις Δ. Ι. Κ.)

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμ. φύλλον)

Ἐν τούτοις οἱ φίλυπνοι, εἰδοποιηθέντες ὑπὸ τῆς ὠρυγῆς ταύτης, ἣν ἐπηκολούθησεν ἐκπυρσοκρότησις, φθάνουσιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἀπήλλαξαν τὸν Κυπριανόν, ἠμιτεθλιμμένον ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ὑπερμεγέθους ζῴου, καὶ ἐξήτασαν τὰς πληγάς του, αἵτινες ἦσαν εὐτυχῶς ἐπιπόλαιαι. Ὁ Λί τὰς ἐξέπλυνεν ἁπλῶς διὰ πανίων βεβρεγμένων ἐν ρακῇ, εἶτα τῷ παρεσχέθη ἡ ἀρίστη θέσις ἐν τῷ βάθει τῆς ἁμάξης καὶ εὐθὺς πάντες ἐκοιμήθησαν πάλιν ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ Βαρδίκ, ὅστις ἠθέλησε ν' ἀγρυπνήσῃ μέχρι πρωΐας.

Ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκεν, ὅτε ἡ φωνὴ τοῦ Ἴλτωνος, ἱκετεύοντος τοὺς συντρόφους του νὰ προσέλθωσιν εἰς βοήθειάν του, τοῖς ἀνήγγειλε νέον τι συμβάν. Ὁ Ἴλτων εἶχε κατακλιθῆ μεθ' ὅλων τῶν ἐνδυμάτων του ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τῆς ἁμάξης, ἐν μέσῳ τοῦ σκεπάσματος αὐτῆς, ὡμίλει δὲ διὰ τόνου λίαν ἐμφόβου, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ κάμῃ κίνησίν τινα.

— Εἴς ὄφις εἶναι συνεσπειρωμένος πέριξ τοῦ δεξιοῦ μου γόνατος, ὑπὸ τὸ πανταλόνιόν μου! ἔλεγε. Μὴ κινηθῆτε, διότι ἐχάθην! καὶ πρὸ πάντων σκεφθῆτε τί εἶναι δυνατὸν νὰ πράξητε!

Οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν διεσταλμένοι ἐκ τοῦ φόβου, ἡ ὄψις του εἶχεν ὠχρότητα πελιδνήν. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ του γόνατος διέκρινον, πράγματι, ὑπὸ τὸ κυανοῦν ὕφασμα τῆς περισκελίδος του, τὴν παρουσίαν ξένου σώματος—εἴδους κάλω, περιτετυλιγμένου πέριξ τοῦ γόνατος ἐκείνου.— Ἡ κατάστασίς του ἦτο δεινή. Ὡς ἔλεγε καὶ ὁ Ἴλτων, εἰς τὴν πρώτην κίνησιν, ἣν θὰ ἔκαμνεν, ὁ ὄφις δὲν θὰ ἤργει νὰ τὸν δήξῃ.

Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς ἀδημονίας καὶ τοῦ γενικοῦ διστάγμοῦ ὁ Βαρδὶκ ἀνέλαβε μόνος νὰ ἐνεργήσῃ. Ἀφοῦ ἀνείλκυσεν ἠρέμα τὴν κυνηγετικὴν μάχαιραν τοῦ κυρίου του, ἐπλησίασε πρὸς τὸν Ἴλτωνα διὰ κινήσεως σχεδὸν ἀνεπαισθήτου καί, τρόπον τινά, ἕρπων. Εἶτα, προσηλῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς σχεδὸν ἐπὶ τοῦ ὄφεως, ἐφάνη ἐπί τινα δευτερόλεπτα μελετῶν ἐπιμελῶς τὴν θέσιν τοῦ ἐπικινδύνου ἑρπετοῦ. Ἀναμφιβόλως, ἐζήτει νὰ γνωρίσῃ πῶς ἦτο τοποθετημένη ἡ κεφαλὴ τοῦ ζῴου.

Αἴφνης, διὰ ταχείας κινήσεως, ἀνηγέρθη, ὁ βραχίων του κατέπεσε ζωηρῶς καὶ ὁ χάλυψ τοῦ μαχαιρίου ἔτυψε διὰ ξηροῦ κτυπήματος τὸ γόνυ τοῦ Ἴλτωνος.

— Δύνασθε νὰ σηκωθῆτε, διὰ νὰ πέσῃ ὁ ὄφις!.... Ἀπέθανεν! εἶπεν ὁ Βαρδίκ, δεικνύων ὅλους τοὺς ὀδόντας του ἐν εὐρεῖ γέλωτι.

Ὁ Τζέιμς Ἴλτων ὑπήκουσε μηχανικῶς καὶ διέσεισε τὴν κνήμην.... Τὸ ἑρπετὸν ἔπεσεν ὑπὸ τοὺς πόδας του.

Ἦτο ἔχιδνα μὲ μέλαιναν κεφαλήν, διαμέτρου ἑνὸς δακτύλου περίπου, ἀλλ' ἧς τὸ ἐλάχιστον δῆγμα ἤρκει, ἵνα ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον. Ὁ νεαρὸς Κάφρος τὴν ἀπεκεφάλισε μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας. Ἡ περισκελὶς τοῦ Ἴλτωνος δὲν ἐδείκνυεν, ἡ τομὴν ἐξ ἑκατοστομέτρων μόλις, ἡ δὲ ἐπιδερμίς του δὲν εἶχε ποσῶς θιχθῆ.

Γεγονὸς μοναδικὸν καὶ ὅπερ ἐκίνησεν εἰς ἀγανάκτησιν τὸν Κυπριανὸν εἶναι ὅτι ὁ Ἴλτων δὲν ἐσκέφθη νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν σωτῆρά του. Ἤδη ὅτε ἦτο ἐκτὸς κινδύνου, εὕρισκε τὴν παρέμβασιν τοῦ Ματακίτ ὅλως φυσικήν. Δὲν ἠδύνατο νὰ τῷ ἔλθῃ ἡ ἰδέα, ὅπως σφίγξῃ τὴν μαύρην χεῖρα ἑνὸς Κάφρου καὶ νὰ τῷ εἴπῃ: Σοὶ ὀφείλω τὴν ζωήν.

— Τὸ μαχαίριόν σας εἶναι ἀληθῶς λίαν ἠκονισμένον! παρετήρησεν ἁπλῶς, ἐνῷ ὁ Βαρδὶκ ἐπανέθετεν αὐτὸ ἐν τῷ κολεῷ, χωρὶς νὰ φαίνηται δίδων μεγάλην σπουδαιότητα εἰς ὅ,τι ἔπραξε.

Κατὰ τὸ πρόγευμα προεξεῖχον αἱ ἐντυπώσεις τῆς ταραχώδους ἐκείνης νυκτός. Συνίστατο τὴν ἡμέραν ταύτην ἐξ ἑνὸς μόνον ὠοῦ στρουθοκαμήλου κτυπητοῦ μὲ βούτυρον, ἀλλ' ὅπερ ἤρκεσεν ἀφθόνως, ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὴν ὄρεξιν τῶν πέντε συνδαιτυμόνων.

Ὁ Κυπριανὸς εἶχεν ἐλαφρὸν πυρετὸν καὶ αἱ πληγαί του τὸν ἠνώχλουν. Ἐν τούτοις δὲν ἐδίστασε ποσῶς νὰ συνοδεύσῃ τὸν Πανταλάκκην καὶ τὸν Ἴλτωνα εἰς τὸ κράαλ τοῦ Λοπέπ. Ἡ κατασκήνωσις ὅθεν ἀφέθη εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ Βαρδὶκ καὶ τοῦ Λί, οἵτινες εἶχον ἐπιχειρήσῃ νὰ ἐκδάρωσι τὸν λέοντα—ἀληθὲς τέρας διὰ τὸ μουσεῖον. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Βετσουάνας τοὺς ἀνέμενεν εἰς τὴν οὐδὸν τοῦ κράαλ του, περικυκλούμενος ὑπὸ πάντων τῶν πολεμιστῶν του. Ὄπισθεν αὐτοῦ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἐπιπέδῳ, αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία ἦσαν ἐκεῖ ἐν συμπλέγματι μετὰ περιεργείας ἵνα ἴδωσι τοὺς ξένους. Ἔνιαι τῶν Μαύρων τούτων οἰκοδεσποινῶν ἐπεδείκνυον ἐν τούτοις ἀδιαφορίαν. Καθήμεναι ἔμπροσθεν τῶν ἡμισφαιρικῶν καλυβῶν των ἐξηκολούθουν νὰ ἀσχολῶνται εἰς τὰς ἐργασίας των. Δύο ἢ τρεῖς ἔνηθον μὲ τὰ ἐπιμήκη ὑφάνσιμα χόρτα, ἅτινα συνεστρέφοντο ἐν εἴδει νήματος.

Ἡ γενικὴ ἄποψις ἦτο ἀθλία, μόλον ὅτι αἱ καλύβαι ἦσαν ἀρκετὰ καλῶς κατεσκευασμέναι. Ἡ τοῦ Λοπὲπ εὐρυτέρα τῶν ἄλλων, ἐστρωμένη ἐσωτερικῶς δι' ἀχυροπλέκτων ψαθῶν, ἀνυψοῦτο σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κράαλ.

Ὁ ἀρχηγὸς ὡδήγησεν ἐκεῖ τοὺς ξένους, τοῖς ὑπέδειξε τρεῖς σκίμποδας καὶ ἐκαθέσθη καὶ αὐτὸς πρὸ αὐτῶν, ἐνῷ ἡ τιμητικὴ φρουρά του ἐτάχθη ἐν κύκλῳ ὄπισθέν του.

Ἤρξατο ἀνταποδίδων τὰς εἰθισμένας ἐν γένει φιλοφρονήσεις· ἡ ἐθιμοτυπία περιωρίζετο συνήθως εἰς τὸ προσφέρειν κύπελλον ποτοῦ βρασμένου, προερχόμενον ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ τοῦ Ἀμφιτρύονος.

Ἀλλ' ἵνα καλῶς ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ φιλοφροσύνη αὕτη δὲν ὑποκρύπτει δόλια σχέδια, αὐτὸς οὗτος ἀρχίζει πάντοτε ἐμβαπτίζων τὰ παχέα χείλη του, πρὸ τοῦ τὸ κύπελλον προσφερθῇ εἰς τὸν ξένον. Νὰ μὴ πίῃ τις, μετὰ πρόσκλησιν τόσῳ εὐγενῆ, ἤθελεν εἶσθαι θανάσιμον ἁμάρτημα. Οἱ τρεῖς λευκοὶ ἐρρόφησαν λοιπὸν τὸν καφρικὸν ζῦθον, οὐχὶ ἄνευ ἰσχυροῦ μορφασμοῦ ἐκ μέρους τοῦ Πανταλάκκη, ὅστις θὰ ἐπροτίμα πλειότερον, ἔλεγε, «ποτήριον lacryma-christi», ἢ τὴν ἀνούσιον αὐτὴν πτισάνην τῶν Βετσουάνας!

Εἶτα ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσιν. Ὁ Λοπὲπ ἠθέλησε ν' ἀγοράσῃ ἓν τυφέκιον. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀπαίτησις, εἰς ἣν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐνδώσωσι, μολονότι ὑπεσχέθη εἰς ἀνταλλαγὴν ἵππον ἀρκούντως ἀνεκτὸν καὶ ἑκατὸν πεντήκοντα λίτρας ἐλεφαντόδοντος. Ὄντως, οἱ ἀποικιακοὶ κανονισμοὶ εἰσὶ λίαν αὐστηροὶ ὡς πρὸς τοῦτο καὶ ἀπαγορεύουσιν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους πᾶσαν παραχώρησιν ὅπλων εἰς τοὺς Κάφρους τῶν συνόρων, ἐξαιρέσει εἰδικῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ δὲ τὴν ἀποζημίωσιν οἱ τρεῖς ξένοι τοῦ Λοπὲπ εἶχον κομίσει δι' αὐτὸν ἓν ὑποκάμισον ἐκ φλανέλλας, μίαν ἅλυσιν χαλυβδίνην καὶ μίαν φιάλην ρουμίου, ἅτινα ἀπετέλουν λαμπρὸν δῶρον, καὶ τῷ ἐπροξένησαν πρόδηλον εὐχαριστήσιν. Οὕτως ὁ ἀρχηγὸς τῶν Βετσουάνας ἐφάνη ἐξαιρέτως διατεθειμένος, ὅπως τοῖς παράσχῃ πάσας τὰς πληροφορίας, ἃς τῷ ἐζήτησαν, προσφυέστατα τῇ μεσολαβήσει τοῦ Ἴλτωνος.

Καὶ κατὰ πρῶτον, εἰς ταξειδιώτης, ὁμοιάζων καθ' ὅλα σχεδὸν τὰ χαρακτηριστικὰ μὲ τὸν Ματακίτ, εἶχε διέλθει διὰ τοῦ κράαλ πέντε ἡμέρας πρότερον. Αὕτη ἦτο ἡ πρώτη εἴδησις, ἣν ἡ ἀποστολὴ ἐπέτυχε νὰ μάθῃ περὶ τοῦ δραπέτου ἀπὸ δύο

ἤδη ἑβδομάδων. Εὐχαρίστως δὲ τὴν ἀπεδέχθησαν. Ὁ νεαρὸς Κάφρος ἔχασεν βεβαίως ἡμέρας τινάς, ζητῶν τὴν δίοδον τοῦ Λιμποπό, καὶ ἤδη διηυθύνετο πρὸς τὰ ὄρη τοῦ βορρᾶ.

Εἶχεν ἀκόμη πολλῶν ἡμερῶν ὁδοιπορίαν νὰ κάμῃ, προτοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ὄρη ταῦτα ;

Ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ τὸ πολύ.

Ὁ Λοπὲπ ἦτο φίλος τοῦ ἡγεμόνος τοῦ τόπου ἐκείνου, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Κυπριανὸς καὶ οἱ σύντροφοί του ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ εἰσέλθωσιν ;

Ὁ Λοπὲπ ἐκαυχᾶτο περὶ τούτου! Ἄλλως τε, τίς δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἦναι φίλος εὐπειθὴς καὶ σύμμαχος πιστὸς τοῦ μεγάλου Τονάγια, τοῦ ἀηττήτου κατακτητοῦ τῶν Καφρικῶν χωρῶν ;

Ὁ Τονάγια θὰ ἔκαμνε καλὴν ὑποδοχὴν εἰς τοὺς ξένους ;

Ναί, διότι ἐγίνωσκεν, ὡς πάντες οἱ ἀρχηγοὶ τῆς χώρας, ὅτι οἱ λευκοὶ δὲν λείπουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκδικῶνται διὰ τὴν ἀδικίαν, ἥτις θὰ προσεγίγνετο εἰς ἕνα τῶν λευκῶν. Διατί νὰ ἀντιταχθῶσιν κατὰ τῶν λευκῶν; Δὲν εἶναι πάντοτε ἰσχυρότεροι, χάρις εἰς τὰ τυφέκιά των, ἅτινα γεμίζουσιν αὐτοὶ μόνοι ; Τὸ καλλίτερον εἶναι λοιπὸν νὰ ὦσιν ἐν εἰρήνῃ μετ' αὐτῶν, νὰ τοὺς ὑποδεχθῶσι καλῶς καὶ νὰ συναλλαχθῶσι χρηστῶς μετὰ τῶν ἐμπόρων των.

Τοιαῦται ὑπῆρξαν ἐν περιλήψει αἱ πληροφορίαι, ἃς παρέσχεν ὁ Λοπέπ. Μία μόνη ἐνεῖχεν ἀληθῆ σπουδαιότητα : ὅτι ὁ Ματακὶτ εἶχε χάσει πολλῶν ἡμερῶν ὁδοιπορίαν, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ διέλθῃ τὸν ποταμόν, καὶ ὅτι ἦσαν πάντοτε ἐπὶ τὰ ἴχνη του.

Ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν κατασκήνωσιν ὁ Κυπριανός, Παντελάκκης καὶ Ἵλτων, εὗρον τὸν Βαρδὶκ καὶ τὸν Λὲ σφόδρα τεθορυβημένους.

Εἶχον δεχθῆ, διηγήθησαν, τὴν ἐπίσκεψιν ἑνὸς χονδροῦ Κάφρου πολεμιστοῦ, φυλῆς ἀλλοίας τῆς τοῦ Λοπέπ, ὅστις κατ' ἀρχὰς τοὺς περιεκύκλωσε καὶ εἶτα τοὺς ὑπέβαλεν εἰς ἀληθῆ ἀνάκρισιν. Τί ἦλθον νὰ κάμωσιν εἰς τὸν τόπον ; Δὲν ἦλθον, ἵνα κατασκοπεύσωσι τοὺς Βετσουάνας, νὰ συλλέξωσι πληροφορίας δι' ἴδιον λογαριασμόν, νὰ γνωρίσωσι τὸν ἀριθμόν των, τὴν δύναμίν των καὶ τὸν ὁπλισμόν των ; Οἱ ξένοι εἶχον ἄδικον νὰ ἀναλάβωσι μίαν τοιαύτην ὁμοίαν ἐπιχείρησιν ! Καλῶς διατεθειμένος ὁ μέγας βασιλεὺς Τονάγια, οὐδὲν εἶχε νὰ εἴπῃ, ἐφ' ὅσον δὲν εἰσέδυον εἰς τὸ ἔδαφός του, ἀλλ' ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἴδῃ τὰ πράγματα μὲ ἄλλο βλέμμα, ἐὰν ἀπεφάσιζον νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτό.

Ἰδοὺ ὁποία ἦτο ἡ γενικὴ ἔννοια τῶν συνομιλιῶν των. Ὁ Κινέζος δὲν ἐφαίνετο συγκεκινημένος περισσότερον τοῦ δέοντος. Ἀλλ' ὁ Βαρδίκ, τόσον ὠχρὸς συνήθως, τόσον πλήρης ψυχραιμίας ἐν πάσῃ περιστάσει, ἐφαίνετο θῦμα ἀληθοῦς τρόμου, ὃν ὁ Κυπριανὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ.

—Πολεμισταὶ πολὺ κακοί, ἔλεγεν, ἰλλωπίζοντες τοὺς μεγάλους των ὀφθαλμούς, πολεμισταί, οἵτινες μισοῦν τοὺς λευκούς».

Τί ποιητέον ; Ἥρμοζε νὰ δώσωσι μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὸ συμβὰν ἐκεῖνο ; Ὄχι, ἀναμφιβόλως. Οἱ πολεμισταὶ οὗτοι, μολονότι τριάκοντα τὸν ἀριθμόν, — κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ Βαρδὶκ καὶ τοῦ Κινέζου, οὓς εἶχον καταλάβει ἄοπλους, — οὐδόλως τοὺς ἐκακοποίησαν καὶ δὲν ἐξεδήλωσαν οὐδεμίαν ἐπιθυμίαν διαρπαγῆς. Αἱ ἀπειλαί των δὲν ἦσαν βεβαίως ἢ μάταιοι λόγοι, ἐπειδὴ οἱ ἄγριοι ἀρκούντως ἀποκλίνουσιν εἰς τὸ νὰ ἐκφοβίζωσι τοὺς λευκούς.

Θὰ ἤρκουν ὀλίγαι φιλοφρονήσεις πρὸς τὸν μέγαν ἀρχηγὸν Τονάγια, ἐκφράσεις τινὲς εἰλικρινεῖς περὶ τῶν σκοπῶν, οἵτινες ὡδήγουν τοὺς τρεῖς λευκοὺς ἐν τῇ χώρᾳ, ἵνα διασκεδάσωσι πάσας τὰς ὑποψίας του, ἐὰν εἶχε τοιαύτας, καὶ ἐξασφαλίσωσιν οὕτω τὴν εὔνοιάν του.

Διὰ κοινῆς συμφωνίας συνεφωνήθη νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν πορείαν. Ἡ ἐλπίς, ὅτι θὰ κατέφθανον μετ' ὀλίγον τὸν Ματακὶτ καὶ ὅτι θὰ ἀνελάμβανον τὸν κλαπέντα ἀδάμαντα, τοὺς ἔκαμνε νὰ λησμονήσουν πᾶσαν ἄλλην προκατάληψιν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΧΡΙ ΠΟΡΟΥ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Α΄.

Πρωϊνὴ ἔγερσις.—Ἓν δίδαγμα.—Ἐν τῷ λιμένι.—Θάλασσα! — Ἡ ἀκρίβεια ἐν Ἑλλάδι.—Μουσικὰ τραύματα.—Ἀναχώρησις.—Σαλαμίς.—Αἴγινα.—Διδασκαλία.—Ἠφαίστεια.—Ἄφιξις εἰς Μέθανα.

Ἡμέρα ὡραία, θερινή. Αἱ Ἀθῆναι ὑπὸ τὸ ἀπαίσιον καὶ φορτικὸν κράτος τῶν δύο μεγαθηρίων της Κ, τοῦ Καύσωνος καὶ τοῦ Κονιορτοῦ. Ἡ ἐκδρομὴ θαλασσία, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὅπερ πλειότερον ἐβάρυνεν εἰς τὴν ἀπόφασιν — εὔωνος. Προφανῶς μεγάλη σκέψις δὲν ἀπητεῖτο. Ἓν δεκάφραγκον καὶ .... au revoir, ὦ ὑπνώττουσαι Ἀθῆναι!

Πρὸ τῆς εἰς Πειραιᾶ καθόδου μου, ἔξοχος θέα μὲ συνήρπασεν. Ἦτο ἡ τετάρτη πρωϊνὴ ὥρα ὅτε ἀπετάχθην τῷ Μορφεῖ. Ἡ χαραυγὴ μὲ τὸν διαφανῆ, χρυσίζοντα καὶ θαμβὸν αἰθέριον πέπλον της, προοιωνίζετο τὴς ἡμέρας τὸ φῶς, ὡς χρυσοῦν διάδημα κυκλοῦσα μὲ τὴν ἀμφίβολον λάμψιν της τὸ μέρος, ὅθεν μετ' ὀλίγον φαεινὰς θὰ ἔρριπτε τὰς ἀκτῖνας του ὁ ξανθὸς Φοῖβος. Νῦν ἄρχεται ἡ πρώτη κίνησις τῶν πρωϊνοτέρων ἐργατῶν. Ποῦ καὶ που ἀντηχεῖ βηματισμὸς ἢ ἄνοιγμα καφενείου, ἐγὼ δὲ μάτην ἀναμένω ἐν τῇ ὁδῷ τὸν φίλον, τὸν προθυμοποιηθέντα νὰ μοὶ δώσῃ rendez-vous διὰ τὰς 5. Τὰ τέταρτα διεδέχοντο ἄλληλα καὶ ἡ ἀγανάκτησις τὴν ἀνυπομονησίαν. Ὦ! σᾶς δίδω σωτήριον δίδαγμα : Μὴ δίδετε ποτὲ συνέντευξιν προκειμένης πρωϊνῆς ἀναχωρήσεως. Μὴ δεσμεύεσθε μὲ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν φίλων σας. Ἐννενήκοντα τοῖς ἑκατὸν θ' ἀθετήσωσι τὴν ἀκρίβειαν....

Ὁ σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν-Πειραιῶς κατάφορτος ἐξ ἀνθρωπίνων ὄγκων,—πρᾶγμα παράδοξον δι' ὥραν οὕτω πρωϊνὴν—συρίζει, ἀσθμαίνει, ὀλισθαίνει, φθάνει! Ἐξ ὅλων τῶν θέσεων, αἵτινες διεκρίνοντο διὰ τὸ δημοκρατικὸν τῶν μορφῶν καὶ ἐνδυμασιῶν—τῶν δύο τούτων ἀρίστων καὶ ἀσφαλῶν διακριτικῶν τῆς καταστάσεως τοῦ πολιτισμοῦ—ἐξέρχονται στιβάδες καὶ βλέπει τις ἐκεῖ μορφὰς ὑπνωττούσας ἔτι, ἄλλας ζωηρὰς καὶ εὐφυΐαν προδιδούσας, τὸν ἀρσενικὸν δ' ἐκεῖνον πληθυσμὸν ποικίλλουσι γλυκεῖαι μορφαὶ εὐαρίθμων δεσποινίδων, αἵτινες ὑπισχνοῦντο οὕτω εἰς τὸ ταξείδιον εὐφροσύνην καὶ ὀλίγην πάντως τρικυμίαν εἰς τὰ εὐαισθητότερα στήθη!

Δεινὸς συνάπτεται ἀγὼν περὶ τὰς λέμβους· ὅλοι, ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, συνωθοῦνται εἰς τὰς τοῦ ἀτμοπλοίου, περιφρονοῦντες τὰς λοιπάς. Ὁ λόγος εὐνόητος. Αἱ τοῦ ἀτμοπλοίου ἦσαν ἀπηλλαγμέναι τῶν λεμβικῶν!

Ἡ «Μυκάλη» ἡ τελευταία αὕτη δόξα τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς, ἡ μετ' ὀλίγον διὰ 400,000 δρ. ὑπαχθησομένη εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἀναδίδει ἀραιὸν καπνόν, ἀραιότερον καὶ αὐτῆς τῆς ἐπιθανατίου πνοῆς τῆς Ἑταιρείας, ἡ ἀνήκει ἔτι, σημαιοστόλιστος δὲ μὲ τὰς ημαίας καὶ τῆς Παραγουάης ἔτι, ἀναμένει ἐγγὺς τῇ παραλίᾳ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ φορτίου. Μυρμηκιᾷ τὸ πλῆθος ἀπὸ τῆς πρύμνης μέχρι τῆς πρώρας. Οἱ πρωϊνότεροι εἰσί, φυσικῷ τῷ λόγῳ, καὶ οἱ εὐτυχέστεροι ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ: ἔχουν καθίσματα, ἅτινα εἰσὶ πολὺ σπάνια, σπανιώτερα καὶ αὐτῶν τῶν τριχῶν τοῦ μύστακος τοῦ παρακολουθοῦντος ἱππότου κ. Ζώτου Μολοσσοῦ!

Ἀπροσδόκητοι συναντήσεις προκαλοῦσι συνεχῶς συμμιγῆ ἐπιφωνήματα ἐκπλήξεως καὶ χαρᾶς. Σχηματίζονται κύκλοι, ἐν οἷς περισσὴ κυριαρχεῖ εὐθυμία. Ἡ νεότης, τὸ ἐγκαλλώπισμα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, ζωὴ ζωῆς, μὲ τὴν στωμύλον καὶ φαιδρὰν ζωηρότητά της διαχέει πανταχοῦ σφρῖγος. Διευθύνω γύρῳ τὰ ὄμματα, γλυκεῖαν δὲ χαρὰν αἰσθάνομαι διαπνέουσαν τὰ στήθη μου. Εἰς ἕκαστον βλέμμα ἀνακαλύπτω τὰ μεθυστικὰ θέλγητρα τῆς ἀκυμάντου θαλάσσης. Ἡ κυκλικὴ τοῦ Πειραιῶς οἰκοδομοσειρά, τὰ πλοῖα μὲ τοὺς παρασκευαϊδείους ἱστούς των, ἡ ὀσμὴ τοῦ ἰωδίου, ὁ καταγάλανος οὐρανός μας ὑπερθεν καταγαλάνου ὕδατος, ἡ μόλις διαγραφομένη ἄποψις τῆς *θείας* Σαλαμῖνος, συναποτελοῦσι σειρὰν ἡδυτήτων καὶ θερμά, θερμότερα τῆς Ἀττικῆς μεσημβρίας, μοὶ ἀποσπῶσι συλλυπητήρια πρὸς ἐκείνους τοὺς ἁπλοϊκούς, οἵτινες ἐνῷ δύνανται δὲν ἐννοοῦν ν' ἀποσπασθῶσιν, ὡς ἄλλα μαλάκια, τῶν φλεγομένων Ἀθηνῶν!

Θάλασσα! Ὦ, μαγικὸν τῆς Ἑλλάδος ἔρμα. Τὰ μυστικά, τὰ Νεραϊδοκατοίκητα βάθη σου, τί δὲν λέγουν, ὁποίας ἀναμνήσεις δὲν ἐγκλείουσιν ἀναμνήσεις ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων τῆς Ἑλλ. ὑπάρξεως μέχρι τῶν ἐσχάτων τῶν αἱματοθρεμμένων διηκουσαι! Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνεμνήσθην τῶν ὡραίων στροφῶν :

Θάλασσα! Θάλασσα! Πατρὶς τοῦ Ἕλληνος μεγάλη
Μητέρα, ποῦ οἱ κόλποι σου ἐσχίσθησαν μιὰ 'μέρα
Καὶ μὲ αἱμνίδιο σπασμὸ 'απ' τὴ γλυκειά σ' ἀγκάλη
Εἶδε τὸ φῶς ἡ χώρα μας κι' ἀνέπνευσε ἀέρα.

Στὴν ὄψι σου καὶ σήμερα πετάει ἡ καρδιά μας
Κ' ἐν ὅσῳ ἀτελέωτα θὰ μένουν τὰ ὄνειρά μας
Θάλασσα! Θάλασσα! σ' ἐσὲ ὁ νοῦς μας θὰ γυρίζῃ.

* * *

Ἡ ἐκ Πειραιῶς ἀναχώρησις εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τὴν 6½ π.μ. ἀκριβῶς. Ἡ λέξις μάλιστα «ἀκριβῶς» ἠτυπωμένη μὲ παχέα μελανὰ γράμματα. Μὴ παραζενευθῆτε ὅμως ἐὰν ἀνεχωρήσαμεν μίαν ὥραν ἀργότερα. Τὰ γράμματα ἦσαν Ἑλληνικά, ἡ δὲ ἀκρίβεια, ὡς ἀνεμένετο, πολὺ ἑλληνικωτέρα! Εἶναι ὄντως ἄξιον παρατηρήσεως ἡ περὶ τὴν ἀκρίβειαν ἀντιπάθεια τοῦ νεωτέρου Ἕλληνος· εἶνε ἀκριβῶς ἐν τούτῳ ὁ ἀντίπους τοῦ Ἄγγλου. Φοβερὰ ἡ ἐν παντὶ ἐλαστικότης του!

Ἡ τρόπις ἄρχεται ἀνακυκῶσα τὴν θάλασσαν. Κλάσμα δὲ μουσικῆς, ἥτις μποροῦσε καὶ νὰ λείψῃ μὲ ὅλον τὸ παθητικόν της ἀνερχόμενον εἰς 100 δρ., ἐχαιρέτησε τὸν ἀπόπλουν. Διερχόμεθα μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανίας πρὸ τῶν δύο καμαρωμένων θωρηκτῶν μας «Σπετσῶν» καὶ «Ὕδρας» καὶ ὁ νοῦς πάντων εἰς ὄνειρα καὶ πόθους γλυκεῖς ἀνατρέχει. . .

Οἱ ἐπιβάται ὑπερβαίνουσι τοὺς τετρακοσίους, ὅπερ ἐννοεῖται, ἥκιστα εὐχάριστον. Ὅλα τὰ εἴδη καὶ ὅλαι αἱ τάξεις ἀντεπροσωπεύοντο ἐπαρκῶς. Νέοι καὶ γέροντες, κυρίαι — ἢ *δέσποινες* κατὰ τὴν Ν. Ἐφημερίδα — τὴν μέσην τοῦ βίου ὁδὸν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀποχαιρετίσασαι καὶ νεάνιδες εὐπετεῖς, κομψαί, δροσεραί, μὲ τῆς Ἥβης τὸ παρθενικὸν ἐρύθημα ἐπὶ τῶν παρειῶν. Νήπια qui faræ non possunt—ἵνα ἀναμνησθῶ τῶν φοιτητικῶν μου μελετῶν — καὶ εὐρύκολποι τροφοί· λόγιοι καὶ κομψευόμενοι, φιλόμουσοι καὶ ἐφημεριδοφάγοι. Ὅλαι αἱ ἐπιστῆμαι εἶχον τοὺς μύστας των, καὶ μόνον μία τάξις, ἀπόκληρος τῶν ἐπιγείων τέρψεων, τῶν ἀθωοτάτων καὶ μόνων, brille par son absense. Εἶναι οὗτοι οἱ ρασοφόροι. . . . Πιθανὸν νὰ ἐπρονόησαν οἱ διοργανωταὶ τῆς ἐκδρομῆς περὶ τῆς ἀπουσίας των, ἵνα μὴ χαρακτηρισθῇ πλέον ἡ συνάθροισις ὡς κηδεία τῆς Ἑταιρείας, ὅπερ ἄτοπον, ἀφοῦ αὕτη διὰ τῆς κακῆς διαχειρήσεώς της, ἠυτοκτόνησε. Διακρίνονται τινὲς φέροντες κονκάρδας· καὶ αὗται ἠμποροῦσαν νὰ λείψουν. Ἕτερος δὲ ὅμιλος τῶν *Ἐρυθροκαπέλλων* διοργανοῦ μετ' ἄλλων πρόχειρον Ὠδεῖον· ποικίλα ἄσματα ἠκούσθησαν, ἅτινα ἐν γένει δύνανται νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς παρατονίας, ὀγκηθμούς, μελοδράματα καὶ λαρυγγικὰς, παρακρούσεις. Ἤρχιζαν τὸν Βοκκάκιον καὶ κατέληγον εἰς Καλαματιανόν. Περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος, ἢ μᾶλλον πολὺς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὄρεξιν τοῦ στομάχου. Ἐψάλη καὶ ὁ ἐπιτάφιος. . . τῆς Ἑταιρείας.

Ἀνήχθημεν ἤδη εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Σαρωνικοῦ. Τὸ πλοῖον μὲ ταχύτητα 14 περίπου μιλλίων· σπεύδει ἐπὶ τὰ πρόσω. Ἀντικρύζομεν τὸν τάφον τοῦ μεγάλου Θεμιστοκλέους ἀριστερᾷ, δεξιᾷ δὲ τὴν Ψυττάλειαν, καὶ πέραν τὸ περίκλυτον τῆς Σαλαμῖνος στενόν, καὶ τὸν Αἰγάλεων, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ Κορυδαλλοῦ, ἐφ' οὗ τὸν ἀργυρόποδα θρόνον του ὁ Ἀσιανὸς μονάρχης εἶχε στήσει. Περαιτέρω διαβλέπομεν τὰ οἰκήματα τοῦ Ναυστάθμου.

Περὶ τὴν 8ην καὶ τινα λεπτὰ βλέπομεν τὴν χλοηφόρον ἄκραν τῆς Αἰγίνης, ἐνῶ κατὰ τὸν πλοῦν ἀφίνομεν ὄπισθέν μας τὰ πολὺ πρὸ ἡμῶν ἀναχωρήσαντα μικρὰ ἀτμόπλοια «Σίφνον-Εὔβοιαν» τοῦ Σερπιέρη καὶ ἕτερον τοῦ Γουδῆ. Ἡ μουσικὴ ἐπὶ τῇ νίκῃ παιανίζει τὸ «Μαῦρ' εἶν' ἡ νύκτα στὰ βουνὰ» καί . . . πλέομεν.

Ἐθεώμην τὰ πέριξ, ὅτε μανθάνω ὅτι ἔν τινι ὁμίλῳ ἐτεκταίνετο πρᾶξικόπημά τι : προσφώνησις ἐν ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ πρὸς τὸν κ. Πρύτανιν. Ἠτοιμάσθην διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ θεάματος, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ κωμῳδία ἀνεβλήθη ἐπ' ἀόριστον . . . .

Λευκάζει ἤδη μετὰ τὴν στροφὴν τοῦ ἀτμοπλοίου ἡ Αἴγινα, κατὰ μῆκος τῆς παραλίας ἐκτεινομένη. Αἱ οἰκίαι φαίνονται εὐπρόσωποι, ὡραῖον δὲ παρίσταται τὸ θέαμα τῆς πρωϊνῆς κινήσεως ἀνὰ τὴν κρηπιδωμένην παραλίαν. Ἡ νῆσος εἶνε πασῶν τῶν πλησίον ἡ καταλληλοτάτη πρὸς ἀναψυχήν. Ἓν μόνον ἐν τούτοις μειονέκτημα ἔχει, ὅπερ δυσκόλως συνήθως δύναταί τις νὰ παρίδῃ. Ἡ ἔλλειψις κόσμου. Ὀλίγαι οἰκογένειαι ἔρχονται ἐξ Ἀθηνῶν, οὕτω δὲ κυνδυνεύει τις νὰ μένῃ μὲ μόνα τὰ ἄλλα θέλγητρα, ἐνῷ πᾶς τις γνωρίζει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶον ἐξόχως κοινωνικόν. . . . Ἡ πάλαι ἐμπορικωτάτη νῆσος ἐν ᾗ τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν νόμισμα ἐκόπη, καὶ πρὸς ἣν μόνη ἡ Κόρινθος ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ, σήμερον εἶναι γνωστὴ διὰ τὰ *καντάτιά* της δι' ἃ ἄλλως, ἐκπαλαι ἐφημίζετο, καὶ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἀντικρὺ ἀκριβῶς τῆς δροσερᾶς Αἰγίνης διακρίνεται ὁ μικροσκοπικὸς δῆμος Ἀγκιστρίου.

* * *

Μετ' ὀλίγον ἐμφανίζεται ἡ χερσόνησος τῶν Μεθάνων, ὅτε καὶ ἄρχεται ἡ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος διδασκαλία τοῦ καθηγητοῦ τῆς ὀρυκτολογίας κ. Μητσοπούλου, περιστραφεῖσα περὶ τὴν γεωλογικὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἠφαιστείων αὐτῆς, περὶ ὧν καὶ ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ ἄλλοτε διέλαβε. Τὴν ὁμιλίαν ταύτην, ἣν ἄλλως διέκρινεν ἐμβρίθεια καὶ σαφήνεια ἅμα, δὲν παρηκολούθησα μέχρι τέλους. Ἤκουσα ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶνε *καθέτου καὶ ὁριζοντείου διαμελισμοῦ*—καὶ εἶναι ὀρθότατον τοῦτο ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, πολιτικὴν καὶ ἐθνολογικὴν—ὅτι ἦτο κατ' ἀρχὰς πᾶσα ἡ ἔκτασις αὐτῆς θάλασσα, ἐξ ἧς ἀνεφύησαν πετρώματα, ἀποτελέσαντα τὴν Ἑλληνοασιατικὴν ἤπειρον. Μετὰ 9,000,000 ἔτη—περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς στατιστικῆς δὲν ἠγγυήθη βεβαίως—ἤτοι μετὰ τὸν Παλαιζωϊκὸν αἰῶνα, ἦλθεν ὁ μεσοζωϊκός, ἡ κρητιδικὴ περίοδος καὶ . . . τὰ λοιπά. Εἶτα παραδόξως ἠσθάνθην πολλὴν ζέστην καὶ ἔκρινα καλὸν ν' ἀνέλθω εἰς τὴν γέφυραν. Ὁ κ. Μητσόπουλος ἤρξατο ὁμιλῶν περὶ. . . ἠφαιστείων. Ἀλλὰ τί ἀτυχία! Ἐνῷ ἀνῆλθον ἵνα ἀναπνεύσω δροσερώτερον ἀέρα, λάβα ἐκ δύο ὀφθαλμῶν μὲ τιμωρεῖ διὰ τὴν ἐκ τοῦ μαθήματος λιποταξίαν. Τέλος τὴν δεκάτην φθανομεν εἰς Μέθανα, ἀκριβῶς ὅτε χειροκροτήματα—τὰ ἀπαραίτητα ἐν Ἑλλάδι—ἐσήμανον τὸ τέλος τοῦ μαθήματος.

(Ἕπεται τὸ τέλος) Δίκ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι ὁλόκληροι αἱ ἐσοδεῖαι τῶν δημητριακῶν καρπῶν τῆς Θεσσαλίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ἐξησφαλίσθησαν φέτος συνεπείᾳ τοῦ ἐπικρατήσαντος εὐνοϊκοῦ πρὸς τοῦτο καιροῦ, ἡ δὲ συγκομιδὴ ἔσται ἄφθονος καὶ ἐκ τῶν σπανιωτάτων.

— Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἐπετράπη εἰς τὰ τηλεγραφεῖα νὰ γίνηται χρῆσις καὶ τηλεφώνων ἐν αὐτοῖς, τηρουμένων πασῶν τῶν διατάξεων περὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὰ τέλη, τὴν σύνταξιν τῶν τηλεγραφημάτων, τὴν τάξιν τῆς μεταδιδάσσως κτλ. Ὁ νέος οὗτος θεσμός, ὡς προαναγγείλαμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἡμῶν φύλλον, πρόκειται ἰδία νὰ συνδέσῃ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία μετὰ τοῦ λοιπου τηλ. συμπλέγματος τοῦ κράτους, τοῦ σύστήματος Μόρς ἀπαιτοῦντος μείζονα δαπάνην.

— Προπαρασκευάζεται, ὡς πληροφορούμεθα, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν τῇ συμπράξει τῶν ἀνωτάτων ταχ. καὶ τηλ. ὑπαλλήλων, νέον νομοσχέδιον, ὑποδληθησόμενον εἰς τὴν προσεχῆ βουλευτικὴν σύνοδον, καθ' ὃ κανονίζεται ἡ ὑπηρεσία τῶν δύο κλάδων ἐπὶ τὸ κανονικώτερον, τελειότερον καὶ εὐρωπαϊκώτερον καὶ ἐξασφαλίζονται ἥ τε ἱκανότης καὶ ἀρχαιότης τῶν ταχ. καὶ τηλ. ὑπαλλήλων εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἀδικῆται οὐδείς. Λεπτομερείας θέλομεν δημοσιεύσει προσεχῶς.

— Μεταξὺ τῶν ἀφιχθέντων ἐνταῦθα διοικητικῶν συμβούλων τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρείας καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐπῆλθε πλήρης συνεννόησις καθ' ἣν ἱκανοποιουμένων τῶν διαφόρων ἀνεστών τῆς Ἑταιρείας αἴρεται ἡ ἐπιβληθεῖσα εἰς τὰς εἰσπράξεις αὐτῆς κατάσχεσις καὶ ἀποσοβεῖται οὕτω πᾶς κίνδυνος κηρύξεως εἰς πτώχευσιν τῆς ἀτμ. ταύτης Ἑταιρείας κτλ.

— Ἡ Ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος ὡρισεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Ν. Καζάζη, Διομ. Κυριακοῦ καὶ Τ. Ἀργυροπούλου, ὅπως ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πρυτάνεως σκεφθῇ περὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἀναμενομένων ἐνταῦθα κατὰ σεπτέμβριον Σέρβων φοιτητῶν.

— Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπὴν ὑπεβλήθησαν 29 συλλογαὶ λυρικῶν ποιημάτων διὰ τὸν τρίτον Φιλαδέλφιον διαγωνισμόν. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ συνέλθῃ εἰς συνεδρίασιν τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα ὅπως ἐκλέξῃ τοὺς ἀγωνοδίκας.

— Ἐν Μήλῳ παρὰ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ἀνευρέθη ἡ περίφημος Ἀφροδίτη, ἡ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λούβρου τῶν Παρισίων ἐκτεθειμένη, ἀνεσκάφη χθὲς ἐν ἀγρῷ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ ἄγαλμα ἀρχαίας τέχνης παριστῶν νεαρὸν πυγμάχον ὑπερφυσικοῦ μεγέθους. ἠκρωτηριασμένον δὲ μόνον ἐν τοῖς κάτω τῶν κνημῶν. Ἀνετέθη ἡ φύλαξις αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχήν.

— Κατ' εἰδήσεις ἐξ Ἱερουσαλὴμ, προσπάθειαι καταβάλλονται, τῇ ἀνεγνωρισμένῃ δραστηριότητι τοῦ νέου πατριάρχου κ. Γερασίμου πρὸς ἐνοποίησιν τῶν δανείων τοῦ ἱεροσολημικοῦ θρόνου, ἀνερχομένων εἰς 150,000 λιρῶν. Διὰ τῶν χρημάτων τοῦ παγίου δανείου μέγα ποσὸν θὰ χρησιμεύσῃ εἰς οἰκοδομὰς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ γηπέδων τοῦ θρόνου ἀξίας 300,000 λιρῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνέστη ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἄλλοτε ἐψηφισμένου πατριάρχου κ. Φωτίου, ἀποτελουμένη δὲ ἐκ τῶν ἀρχιμανδριτῶν Πολυκάρπου, Δαμιανοῦ καὶ Μελετίου.

— **Πρότυπον Ἑλλ. Παρθεναγωγεῖον.** — Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τῶν γενικῶν ἐξετάσεων τῶν σχολείων, παρ' οἷς ποικίλη ἀναπτύσσεται κατ' ἔτος ἁμίλλα, προκειμένου νὰ διαδηλωθῇ ἡ ἐν αὐτοῖς τελουμένη πρόοδος, συνεχεῖς σωρεῖαι ἐπαίνων ἀναγράφονται περὶ τῆς ἐξόχου ἀναπτύξεως καὶ ποικίλης παιδεύσεως τῆς ἐν αὐτοῖς μαθητιώσης νεολαίας. Ἡ ἐπιεικὴς ὅσον καὶ ἐπιπόλαιος αὕτη τακτική, εἰς ἔθος ἀναχθεῖσα, οὐ μόνον ἐντελῶς ἄσκοπον κατέστησε τὴν σημασίαν τῶν ἐπαίνων, ἀλλ' εἰς προφανῆ κίνδυνον φέρει ἐκεῖνον, ὅστις ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἤθελεν ἐπιφέρει κρίσιν τινα.

Τὰς λέξεις ταύτας ἐκρίναμεν ἐπάναγκες νὰ προτάξωμεν προκειμένου νὰ ποιήσωμεν λόγον περὶ παρθεναγωγείου, ἀπὸ ἑνὸς μόλις ἔτους λειτουργοῦντος, μηδέποτε δ' ἐπιζητήσαντος διὰ ρεκλαμῶν συστάσεις, ἀλλ' ἀρκουμένου εἰς τὴν εὐσυνείδητον καὶ ἀκριβῆ πλήρωσιν τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς του.

Παρακολουθήσαντες, τῇ εὐγενεῖ τῆς κοσμητείας προσκλήσει, τὰς ἐξετάσεις τῆς σχολῆς, ἀρίστας ὄντως καὶ θαλερωτάτας ἀπεκομίσαμεν ἐντυπώσεις ἔκ τε τῆς προσφόρου ἐν τῇ διδασκαλίᾳ μεθόδου καὶ τῆς μεγάλης ἐπιμελείας τῆς καταβληθείσης πρὸς πληρεστέραν, ὡς οἷόν τε, μόρφωσιν τῶν κορασίων. Ἐὰν ἀναλογισθῶμεν τὴν τραγελαφικὴν παιδευτικὴν κατάστασιν εἰς ἣν διετέλουν αἱ μαθήτριαι, ὅτε τὸ πρῶτον ἐκ πολυειδῶν σχολείων κατετάχθησαν ἐν τῷ Προτύπῳ, θέλομεν ἀνομολογήσει τὸν πολὺν ἐκ μέρους τῶν διδαξάντων καταβληθέντα ζῆλον, τὸν σύχνους καρπούς ἀπενεγκόντα. Ἰδίᾳ δὲ πάντας ηὐχαρίστησεν ἡ ἐπαινετὴ καινοτομία, ἥτις εἰσήχθη ἐν τῇ Σχολῇ, ἡ τῆς θεωρητικῆς δηλ. διδασκαλίας τῆς μουσικῆς, γιγνομένης ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου Διευθυντοῦ τοῦ Ὠδείου κ. Γ. Νάζου, δι' ἧς αἱ μαθήτριαι θ' ἀποφεύγωσι τοῦ λοιποῦ τὸ γελοῖον πάθημά νὰ πλανῶσιν ἀσκόπως καὶ ἐξ ἁπλῆς συνηθείας τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν πλήκτρων, ἄνευ τῶν στοιχείων θεωρητικῆς γνώσεως.

Ἐπαινος ὅθεν δίκαιος ὀφείλεται εἰς τὴν δεδοκιμασμένης ἱκανότητος διευθύντριαν καὶ καλλίστην παιδαγωγὸν κ. Καλ. Κεχαγιᾶ, τὴν μετ' ἀόκνου ζήλου τὰ πάντα ἐποπτεύουσαν, εἰς τὴν ὑποδιευθυντρίαν κ. Βελλῆ, ὡς καὶ εἰς τὰς εὐμαθεῖς καὶ ἱκανὰς διδασκαλίσσας κ. κ. Ματθίλδην Συνοδινοῦ, Ροκᾶ, Ῥομποτῆ, Τριανταφυλλίδου, Σωμάκη, Κοσσαρᾶ καὶ Εὐσταθίου, αἵτινες ὡς ἄριστα ἐκπληροῦσαι τὸ ἑαυτῶν ἔργον, συντείνουσι εἰς τὴν εὔρυθμον καὶ τελεσφορωτέραν τῆς σχολῆς λειτουργείαν.

Τὸ Πρότυπον Παρθεναγωγεῖον εὐμοιρήσαν πρὸς τούτοις καὶ ἐγκρίτων καθηγητῶν, τείνει ν' ἀναδειχθῇ τὸ ἄριστον τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, τοῦθ' ὅπερ μετὰ περισσῆς βλέπομεν χαρᾶς, ἐν ᾗ ἐποχῇ ἡ ἡμιμάθεια καὶ ἐπιπολαιότης πρυτανεύουσιν ἐν τῇ καθόλου τοῦ ἔθνους παιδεύσει. Δ. Κ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΟΒΟΛΟΣ ΔΙΑΤΡΥΠΩΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΒΕΛΟΝΗΣ

Προτείνατε εἰς φίλον σας νὰ διατρυπήσῃ ὀβολὸν (πεντάλεπτον νόμισμα) διὰ μιᾶς βελόνης τοῦ ραψίματος καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι οὗτος θὰ μειδιάσῃ ἀμέσως ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁπλότητι.

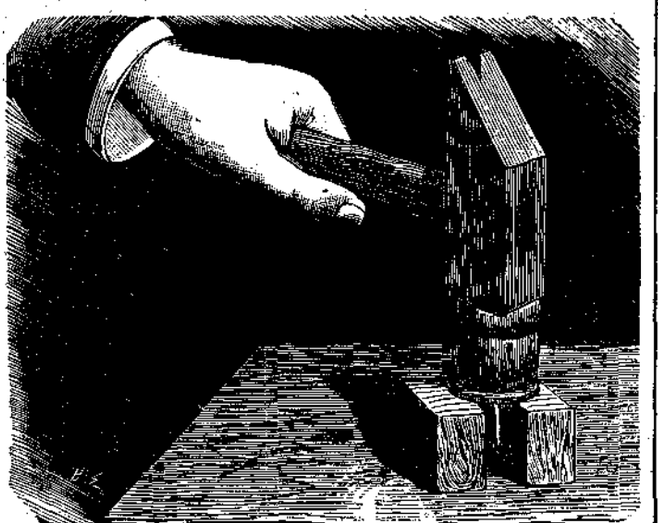

Ἐν τούτοις τὸ πρόβλημα εἶναι οὐχὶ μόνον κατορθωτὸν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἁπλουστάτων. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ διαπεράσητε βελόνην τινὰ ἔν τινι φελλῷ καὶ νὰ φθάσῃ τὴν ἀπέναντι πλευρὰν χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς. Μετὰ τοῦτο κόπτετε διὰ λαβίδος (τανάλιας) τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἥτις ἤθελε προεξέχει εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ φελλοῦ.

Τότε κτυπήσατε ἰσχυρῶς διά τινος σφυρίου ἐπὶ τοῦ φελλοῦ ἀφοῦ βεβαίως τοποθετήσητε τὸν ὀβολὸν καὶ τὸν φελλὸν ἐπὶ δύω τεμαχίων σκληρῶν ξύλων ἢ σιδήρων, ὡς ἐνδείκνυσιν ἡ παρατιθεμένη ἔναντι ἡμετέρα εἰκών, ἀφίνοντες κενὸν ἵνα διέλθῃ ἡ βελόνη, καὶ θὰ παρατηρήσητε μετ' ἐκπλήξεως ταύτην διελθοῦσαν τὸν ὀβολὸν μετὰ τῆς μεγαλητέρας εὐκολίας.

Δύνασθε ἀντὶ τῶν τεμαχίων σκληρῶν ξύλων ἢ σιδήρων νὰ μεταχειρισθῆτε καὶ ἓν μόνον τεμάχιον ἀλλὰ μαλακοῦ ξύλου τὸ ὁποῖον τοποθετεῖτε ἀκριβῶς κάτωθι τοῦ φελλοῦ, καὶ ἡ βελόνη σας μετὰ τὸν κτύπον θὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τούτῳ.

Τὸ πρόβλημα κατορθοῦται διότι ἡ βελόνη μὴ δυναμένη νὰ παρεκλίνῃ κατ' οὐδεμίαν διεύθυνσιν, τοῦ φελλοῦ κρατοῦντος ταύτην ἰσχυρῶς πρὸς μίαν τοιαύτην, διατρυπᾷ τὸν ὀβολὸν ἢ ἕτερόν τι νόμισμα τοῦ αὐτοῦ πάχους μετὰ πάσης εὐκολίας καὶ φυσικώτατα, ἀφοῦ γνωρίζομεν, ὅτι ὁ χάλυψ ἐξ οὗ συνίσταται ἡ βελόνη εἶναι σκληρότερος τοῦ ὀρειχάλκου ἐξ οὗ ἀποτελεῖται ὁ ὀβολός. Δ. Κ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

52

Τὸ σύνολόν μου σοῦ δηλοῖ νῆσον εὐφορωτάτην,
Καὶ ἄλλοτε, ὡς θὰ ἰδῇς, πολὺ ὡραιοτάτην.
Μὴ πειραθῇς δέ, φίλτατε νὰ κόψῃς τὸ κεφάλι,
Διότι πάραυτα σκληρῶς θέλεις μὲ μεταβάλλει.
Καὶ ἀντὶ τῆς πρώην μου λαμπρᾶς βεβαίως σημασίας,
Θὰ γίνω πρᾶγμά τι κοινὸν πολὺ 'ς τὰς παραλίας.

53

Ψηφίον τι τὸ πρῶτόν μου, ῥῆμα τὸ δεύτερόν μου,
Καὶ πρᾶγμα ἀναγκαῖον δηλοῖ τὸ σύνολόν μου.

54

Τὸ πρῶτόν μου ἐπίρρημα, λάμψις τὸ δεύτερόν μου,
Καὶ κάποιον φαινόμενον δηλοῖ τὸ σύνολόν μου.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩι 8ῳ ΦΥΛΛΩι ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

42. *Αἴνιγμα.* **Ἡ ὑγεία.**

Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν Π. Δεσύλλας καὶ Ν. Βασιλείου.

43. *Αἴνιγμα.* **Μύκωνος—Μ—κῶνος.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ ἐκ Σύρου κ. Γ. Ι. Οἰκονόμου, ὁ ἐκ Μυκώνου κ. Ἰω. Καλαμβόκας, καὶ ὁ ἐκ Θήρας κ. Ἐμμ. Π. Νομικός.

44. *Αἴνιγμα.* **Καὶ—Α—Κέα.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ ἐκ Σύρου κ. Γ. Ι. Οἰκονόμου, ὁ ἐκ Μυκώνου κ. Ἰω. Καλαμβόκας, καὶ ὁ ἐκ Θήρας κ. Ἐμμ. Π. Νομικός.

45. *Αἴνιγμα.* **Ἦος—ὡς.**

Ἔλυσεν αὐτὸ ὁ ἐκ Καρδίτζης κ. Π. Ι. Κουτρουβέλης.

46. *Ἐρώτησις.* **Ὁ Πένθων.**

Οὐδεὶς ἔλυσεν.

47. *Ἐλλειποσύμφωνον.* **Πλούσιος ἐστὶν ὁ εἰς τὰ ὀλίγα ἀρκούμενος.**

Ἔλυσεν αὐτὸ ὁ ἐκ Θήρας κ. Ἐμμ. Π. Νομικός.

48. *Συλλαβόγριφος.* **Αἱ μεγάλαι σκέψεις προέρχονται ἐκ τῆς καρδίας.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ ἐκ Σύρου κ. Γ. Ι. Οἰκονόμου, καὶ ὁ ἐκ Θήρας κ. Ἐμμ. Π. Νομικὸς καὶ ὁ ἐκ Καρδίτζης κ. Π. Κουτρουβέλης.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Εμ. Π. Ν. **Θήραν.** Ἀριθμὸς λαχείου σᾶς ἀπεστάλη, εἶναι ὁ 1248, ἤτοι ὁ δεξιόθεν ἀποδείξεως ὅστις χρησιμεύσῃ εἰς κληρώσεις.—Ι. Κ. **Μύκονον,** Ἔχει καλῶς.—Κ. Α. **Ναύπακτον.** Ἀναμένομεν ἐκκαθάρισιν.—Π. Ι. Κ. **Καρδίτσαν.** Θὰ σᾶς γράψωμεν ἐκτενῶς περὶ ὅλων.—Θ.Β. Κ. **Κέρκυραν.** Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομή σας ἐλήφθησαν, θὰ φροντίσωμεν. Σᾶς γράφομεν καὶ ταχυδρομικῶς. — Α. Ρ. **Ἄρταν.** Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Σᾶς ἐγράψαμεν διὰ δελταρίου καὶ θὰ σᾶς γράψωμεν πάλιν ἐκτενῶς, σὺν τῇ ἀποστολῇ τῶν πραγμάτων.—Ἰ. Ρ. **Σύρον.** Παραγγελία σας ἑτοίμη, ἤδη ἀναμένομεν ταχυδρόμον.—Ἡ Κ. **Σύρον.** Ἐλήφθησαν χρήματα.—Ν. Δ. **Πάτρας.** Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν α'. τόμον τῆς Φύσεως καὶ φύλλα β'. ἔτους. Χρήματα ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν.—Ν. Κ. **Κωνσταντινούπολιν.** Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Γ. Κ. **Λάρνακα.** Ἀναμένομεν δην συνδρομήν.—Σ. Γ. **Βραΐλα.** Ἀναμένομεν πάντοτε ἐκκαθάρισιν, ἀλλὰ μέχρις ὁρίων τινων, καὶ σπεύσατε.—Α. Π. **Βραΐλα.** Παρακαλοῦμεν ἀπαντήσατε.